

Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim

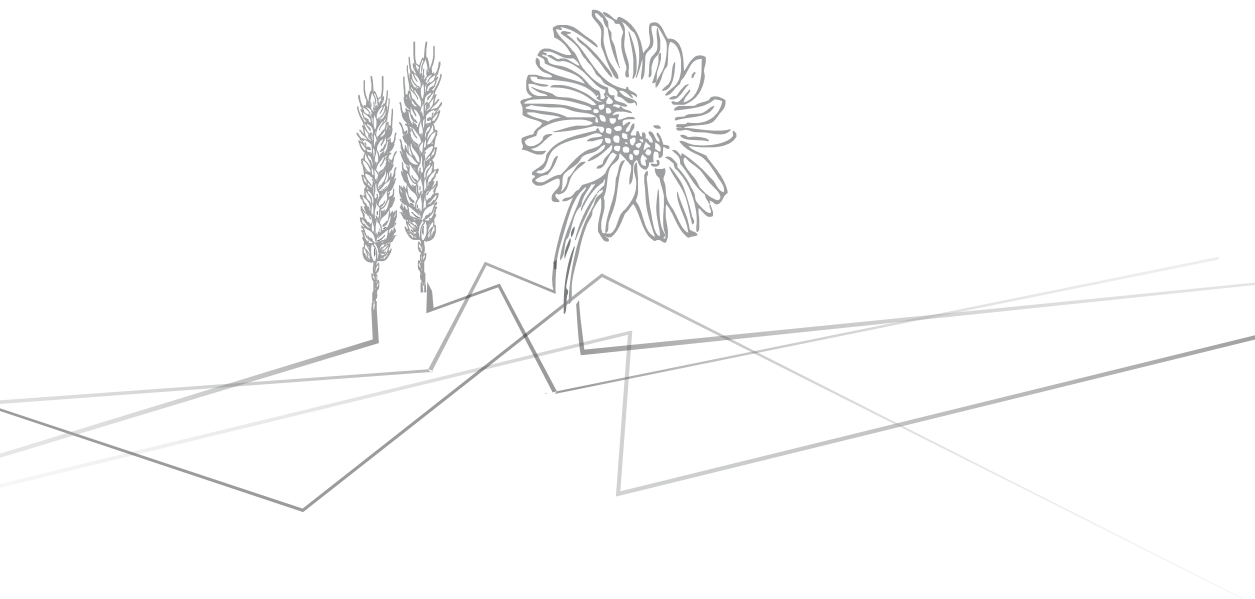
w 2010 r.

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE
Szczecin 2012

Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim

w 2010 r.

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

PRZEWODNICZĄCY:	Dominik Rozkrut
REDAKTOR GŁÓWNY:	Renata Wronkowska
CZŁONKOWIE:	Anna Bilska, Agnieszka Brzezińska, Mirosława Gazińska, Aniela Litke, Magdalena Mojsiewicz, Janina Ofiarska, Dagmara Pawlikowska, Małgorzata Radlińska, Bernadeta Wasilewska, Magdalena Wegner, Maria Witek
SEKRETARZ	Ewa Kacperczyk
OPRACOWANIE PUBLIKACJI:	Marzena Kamińska, Mariola Kaszubowska, Iwona Majewska, Krystyna Szostak
PRACE REDAKCYJNE:	Elżbieta Klimaszewska, Katarzyna Korzonek
SKŁAD KOMPUTEROWY:	Jerzy Karolak, Jerzy Rożek

ISSN 1734–0586

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/szczec>

**Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego
prosimy o podanie źródła**

Druk: Urząd Statystyczny w Olsztynie, Wydział Poligraficzny
10-989 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82

Nakład: 95 egz.

Cena: 12,00 zł

Przedmowa

Przekazuję Państwu kolejne wydanie publikacji *Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim*, zawierającej podstawowe informacje o wynikach produkcji rolniczej oraz o warunkach produkcyjno-ekonomicznych. Przedstawione dane uzyskano na podstawie wyników sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych, szacunków i ocen rzeczoznawców, a także wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.

Publikacja składa się z części analitycznej i tabelarycznej, poprzedzonych uwagami metodycznymi, zawierającymi opis zakresu badania oraz podstawowe definicje stosowanych pojęć.

Zakres opracowania obejmuje:

- wyniki produkcyjne rolnictwa w ujęciu wartościowym (rolnicza produkcja globalna, końcowa i towarowa),
- warunki produkcyjno-ekonomiczne produkcji rolnej, w tym m.in. o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, warunkach agrometeorologicznych, cenach gruntów i produktów rolnych oraz ich relacjach,
- produkcję roślinną (plony i zbiory) i zwierzęcą (produkcja żywca, mleka),
- wartości i ilości skupionych produktów rolnych.

Ponadto w publikacji ważniejsze dane zostały przedstawione na tle wyników ogólnopolskich z uwzględnieniem pozycji województwa w kraju.

Przekazując Państwu niniejszą pozycję, mam nadzieję, że zawarte w niej informacje okażą się pomocne przy ocenie aktualnego stanu rolnictwa w województwie zachodniopomorskim oraz obserwacji kierunków zachodzących zmian i stopnia osiągniętego rozwoju.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Szczecinie

dr Dominik Rozkrut

Preface

I hereby present a new edition of *Agriculture in Zachodniopomorskie Voivodship*. It contains basic information concerning agricultural output as well as its production and economic conditions. Presented statistics were obtained on the basis of reporting results, sample surveys, estimates, assessments made by surveyors and results of the Agricultural Census 2010.

The publication consists of an analytical and tabulated part preceded with methodological notes describing the scope of a survey and the basic definitions of used terms.

Agriculture in Zachodniopomorskie Voivodship includes the following information regarding:

- agricultural output in value terms (gross, final and market output),
- production and economic conditions of agricultural production including, inter alia, land use, sown area, agro-meteorological conditions, price of land and agricultural products as well as their relations,
- crop (yield and harvest) and animal production (livestock and milk production),
- value and quantity of purchased agricultural products.

Moreover, agricultural output of the voivodship in 2010 is presented in comparison with Poland.

Handing over the following publication, I hope that presented data will be useful for assessing the current condition of agriculture in Zachodniopomorskie Voivodship and monitoring directions of undergoing changes and reached level of development.

Director
of the Statistical Office
in Szczecin

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Spis treści

	Strona
Przedmowa	3
Spis treści	5
Spis wykresów	6
Objaśnienia znaków umownych	7
Objaśnienia skrótów	7
Uwagi metodyczne	12
Uwagi analityczne	18
 Tablica	 Strona
1 Wartość produkcji rolniczej	
1.1 Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe 2008 r.)	40
1.2 Dynamika wartości globalnej oraz końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	41
1.3 Globalna i towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe 2008 r.)	42
2 Użytkowanie gruntów. Powierzchnia zasiewów	
2.1 Użytkowanie gruntów	44
2.2 Powierzchnia gruntów ugorowanych	46
2.3 Powierzchnia zasiewów według siedziby użytkownika	46
2.4 Struktura zasiewów według siedziby użytkownika	48
3 Produkcja roślinna	
3.1 Plony głównych ziemiołódów	50
3.2 Zbiory głównych ziemiołódów	52
3.3 Udział gospodarstw indywidualnych w produkcji głównych ziemiołódów	54
3.4 Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych oraz wapniowych w latach gospodarczych (w przeliczeniu na czysty składnik)	54
3.5 Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych	55
3.6 Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew	56
3.7 Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	57
4 Produkcja zwierzęca	
4.1 Pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu	59
4.2 Pogłowie bydła według grup wiekowo-użytkowych	60
4.3 Pogłowie trzody chlewnej według grup wiekowo-użytkowych	61
4.4 Drób	62
4.5 Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych	63
4.6 Produkcja pasz dodatkowych oraz powierzchnia nawozów zielonych	63

Tablica	Strona
5 Skup ważniejszych produktów rolnych i ich ceny	
5.1 Skup ważniejszych produktów rolnych	64
5.2 Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące).	68
5.3 Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	69
5.4 Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy	70
5.5 Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	73
5.6 Relacje cen wybranych produktów rolnych	75
5.7 Melioracje użytków rolnych	77
5.8 Ciągniki rolnicze	77
5.9 Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym	77
5.10 Średnie miesięczne temperatury i sumy opadów atmosferycznych	78
6 Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2010 r.	
6.1 Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2010 r.	79

Spis wykresów

Struktura użytkowania gruntów w 2010 r.	22
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2009 r.	22
Struktura powierzchni zasiewów w 2010 r.	23
Plony głównych ziemiopłodów	24
Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem w 2010 r.	25
Zbiory głównych ziemiopłodów	25
Struktura zbiorów warzyw gruntowych.	30
Struktura zbiorów owoców	30
Pogłowie trzody chlewnej	31
Pogłowie bydła	31
Obsada bydła i trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	31

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
-	Zjawisko nie wystąpiło. <i>Magnitude zero.</i>
0	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>Magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
0,0	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>Magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
.	Zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>Data not available or not reliable.</i>
x	Wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>Not applicable.</i>
“w tym” “of which”	Oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>Indicates that not all elements of the sum are given.</i>
,	Separator dziesiętny. <i>Used in figures to represent the decimal point.</i>

Objaśnienia skrótów Abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>	Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>	km	kilometr <i>kilometre</i>
mln	milion <i>million</i>	hl	hektolitr <i>hectolitre</i>
zł <i>zl</i>	złoty <i>zloty</i>	°C	stopień Celsjusza <i>centigrade</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>	r.	rok
dt	decytona <i>deciton</i>	cd.	ciąg dalszy <i>continued</i>
mm	milimetr <i>millimetre</i>	dok.	dokończenie <i>continued</i>
cm	centymetr <i>centymetre</i>	pkt	punkt
m	metr <i>metre</i>	szt.	sztuka
ha	hektar <i>hectare</i>	pcs	tablica
		tabl.	table

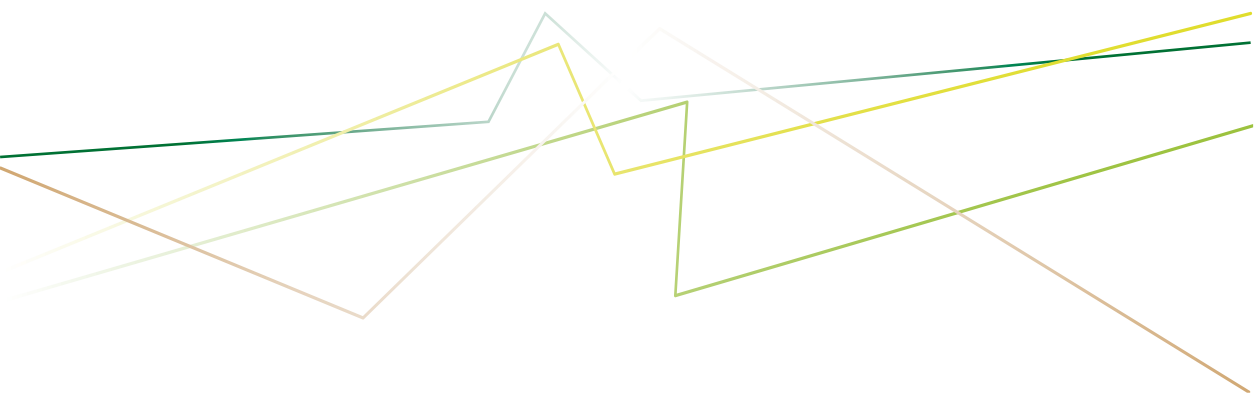
Contents

	Page
Preface	4
Contents	8
List of graphs	9
Symbols	7
Abbreviations	7
Methodological notes	12
Review tables	18
Table	Page
1 Value of agricultural output	
1.1 Gross, final and market agricultural output	40
1.2 Indices of gross, final and market value of agricultural output	41
1.3 Gross and market agricultural output	42
2 Land use. Sown area	
2.1 Land use according to the holder residence	44
2.2 Area of set aside land	46
2.3 Sown area according to the holder residence	46
2.4 Structure of sown area according to the holder residence	48
3 Crop production	
3.1 Yields of main crops	50
3.2 Harvests of main crops	52
3.3 Share of private farms in main crops production	54
3.4 Consumption of mineral, chemical and lime fertilizers in farming years (in terms of pure ingredient)	54
3.5 Area, harvests and yields of ground vegetables	55
3.6 Area, harvests and yields of tree fruits	56
3.7 Area, harvests and yields of fruit bushes and berry fruits	57
4 Animal production	
4.1 Cattle, pig, sheep and poultry stocks	59
4.2 Cattle stocks by category	60
4.3 Pig stocks by category	61
4.4 Poultry	62
4.5 Animals for slaughter	63
4.6 Additional folder production and green manure area	63

Table	Page
5 Procurement and prices of major agricultural products	
5.1 Procurement of major agricultural products	64
5.2 Procurement value of agricultural products	68
5.3 Average procurement prices of major agricultural products	69
5.4 Average procurement prices of major agricultural products by months	70
5.5 Average prices of major agricultural products received by farmers on marketplaces	73
5.6 Price relations of selected agricultural products	75
5.7 Melioration of agricultural land	77
5.8 Tractors in agriculture.	77
5.9 Average monthly air temperatures and sums of atmospheric precipitation	77
5.10 Average prices of arable land in private turnover	78
6 Major voivodship data against the background of the country in 2010	
6.1 Major voivodship data against the background of the country in 2010	79

List of graphs

Structure of land use in 2010	22
Structure of market agricultural output in 2009	22
Structure of sown area in 2010	23
Yields of main crops	24
Share of yields of particular cereal species in total cereal yields in 2010	25
Harvests of main crops	25
Structure of production of ground vegetables	30
Structure of production of fruits	30
Pig stocks	31
Cattle stocks	31
Cattle and pigs per 100 ha of agricultural land	31

 Uwagi metodyczne

Uwagi metodyczne

Opracowanie *Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim w 2010 r.* przedstawia dane o powierzchni, plonach i zbiorach upraw rolnych i ogrodniczych w 2010 r. po uwzględnieniu danych o powierzchni upraw z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r. Do obliczenia wyników wielkości **produkcji roślinnej** wykorzystano:

w zakresie powierzchni zasiewów i upraw:

- Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.

w zakresie plonów:

- wyniki dorocznej sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i pozostałych,
 - wyniki źródłowych badań reprezentacyjnych plonów i zbiorów przeprowadzonych: na przełomie sierpnia i września 2010 r. w gospodarstwach indywidualnych (w zakresie plonów i zbiorów zbóż), w październiku 2010 r. w gospodarstwach indywidualnych (dla upraw innych niż zboża), w połączeniu z finalnymi ocenami i ekspertyzami rzeczoznawców terenowych i centralnych d/s produkcji rolnej i ogrodniczej.
1. Dane o produkcji rolniczej opracowano **metodą rodzaju działalności**, co oznacza sumaryczne ujęcie produkcji roślinnej i zwierzęcej niezależnie od tego, do jakiej sekcji gospodarki narodowej (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) zaliczane są podmioty gospodarcze, które tę produkcję wytworzyły. Prezentowane dane wynikowe dotyczą gospodarstw indywidualnych oraz osób prawnych i samodzielnie bilansujących się jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą zaklasyfikowaną według PKD do sekcji A dz. 01, grupy 01.1 „Uprawy rolne; warzywnictwo; ogrodnictwo”, 01.2 „Chów i hodowla zwierząt” i 01.3 „Uprawy rolne połączone z chowem zwierząt (działalność mieszana)”, a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, prowadzących jako dodatkową działalność rolniczą, tj. posiadających użytki rolne i (lub) zwierzęta gospodarskie w skali spełniającej warunki składania sprawozdań określone w Programie badań statystycznych statystyki publicznej.
 2. **Gospodarstwo rolne** – oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.
 3. **Gospodarstwo rolne osoby fizycznej** (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo o powierzchni użytków rolnych od 0,1 ha, będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej oraz gospodarstwo rolne osoby posiadającej użytki rolne o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha lub nieposiadającej użytków rolnych, która ma co najmniej: 1 sztukę bydła lub (i) 5 sztuk trzody chlewnej albo 1 lochę lub (i) 3 sztuki owiec lub (i) 3 sztuki kóz lub (i) 1 konia lub (i) 30 sztuk drobiu lub (i) 1 strusia lub (i) 5 sztuk samich królików lub (i) 5 sztuk samic pozostałych zwierząt futerkowych lub (i) 3 sztuki pozostałych zwierząt utrzymywanych na rzeź lub (i) 1 pień pszczeleli.
 4. **Gospodarstwo rolne osoby prawnej** lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności do sekcji A, dział 01, grupy: 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie, 01.2 – uprawy roślin wieloletnich, 01.3 – rozmnażanie roślin, 01.4 – chów i hodowla zwierząt, 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana), 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagają-

- ca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych przekracza 1 ha lub jednostka prowadzi chów zwierząt gospodarskich.
5. Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.
 6. **Powierzchnia gruntów ogółem** oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.
 7. **Użytki rolne ogółem** to powierzchnia:
 - **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 12 marca 2007 r. z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2010 r., nr 39, poz. 211), na którą składają się: łąki trwałe, pastwiska trwałe, uprawy trwałe w tym sady (plantacje drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółki), ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację), zasiewy, grunty ugorowane,
 - **użytków rolnych pozostałych** (użytki rolne nie użytkowane i nie utrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 30 czerwca 2010 r.).
 8. Powierzchnia **łąk trwałych** to grunty pokryte trwale trawami (5 lub więcej lat), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.
 9. Powierzchnia **pastwisk trwałych** to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).
 10. Powierzchnia **upraw trwałych** to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.
 11. Powierzchnia **sadów** to plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,10 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

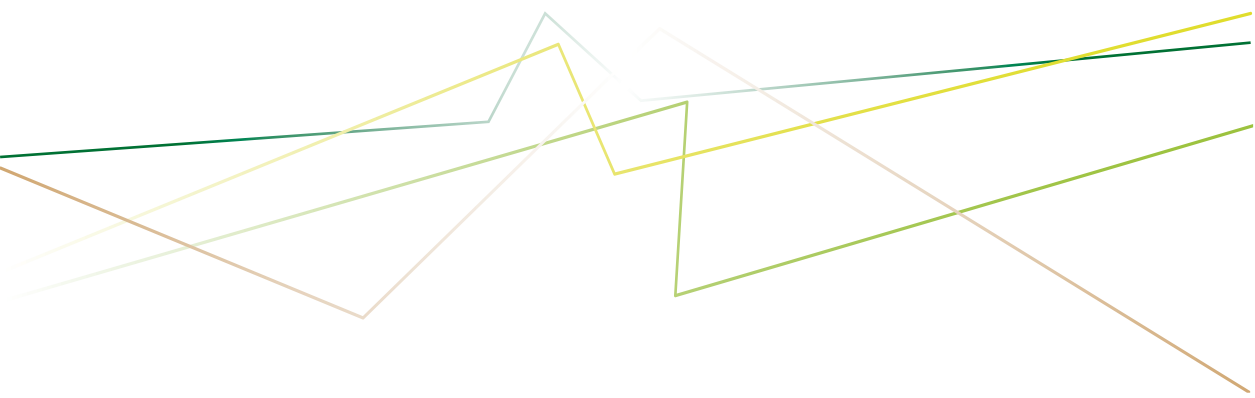
12. Powierzchnia **ogrodów przydomowych** to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie należy zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.
13. Powierzchnia **gruntów ugorowanych** to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych. Do gruntów ugorowanych należy zaliczyć także grunty przygotowane pod tegoroczne zasiewy (np. warzyw), ale do 30 czerwca 2010 r. nieobsiane lub nieobsadzone, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).
14. **Powierzchnia zasiewów** to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, upraw wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami itp. Nie zalicza się tu powierzchni plantacji drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów.
15. **Powierzchnia lasów i gruntów leśnych** to powierzchnia pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (niezalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych.
16. **Powierzchnia pozostałych gruntów** to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierżawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośniętą wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona dla rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe, itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nie użytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania.
17. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:
 - a. **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
 - b. **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.
18. **Końcowa produkcja rolnicza** stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

19. **Towarowa produkcja rolnicza** stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach oraz (w latach 1999 – 2003) dopłat bezpośrednich Agencji Rynku Rolnego do cen skupu pszenicy i żyta prowadzonego w ramach działań interwencyjnych.
20. **Wielkość produkcji roślinnej** obliczono na podstawie:
 - wyników czerwcowych badań reprezentacyjnych w zakresie powierzchni zasiewów,
 - wyników reprezentacyjnych badań plonów i zbiorów oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców GUS,
 - sprawozdań statystycznych (badanie pełne) z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego.
21. Pod pojęciem **plon** rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego **ziemiopłodu** zebranego z jednostki powierzchni (ha). W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie (ujęte w badaniach), z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).
22. **Zboża**, jeżeli nie zaznaczono inaczej, to:
 - zboża podstawowe: pszenica (również orkisz), żyto, jęczmień, owies i pszenżyto,
 - mieszanki zbożowe na ziarno,
 - gryka, proso, kukurydza na ziarno i pozostałe np. sorgo.
23. **Strączkowe na nasiona** to rośliny:
 - konsumpcyjne (groch, fasola, bób, soczewica, cieciora oraz soja z przeznaczeniem na konsumpcję),
 - pastewne (groch pastewny-peluszka, wyka, bobik, łubin i mieszanki strączkowe oraz zbożowo-strączkowe).
24. Do **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak i rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tytoń, chmiel, cykorja).
25. **Uprawy pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne oraz kukurydzę na paszę.
26. **Uprawy pozostałe** to: warzywa, truskawki, wysadki roślin okopowych, łubin gorzki, rośliny ozdobne oraz powierzchnie szklarni, tuneli foliowych i upraw na nawozy zielone, a także zioła lecznicze, wiklina i inne przemysłowe.
27. Dane o **pogłowie zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków oraz części danych ujęto z wyników PSR 2010.
28. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej zwierząt rzeźnych oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Produkcję żywca rzeźnego podaje się:
 - a. w tys. sztuk (liczba zwierząt rzeźnych);
 - b. w tys. ton:
 - „w wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
 - „w wadze poubojowej ciepłej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną) łącznie z tłuszczami i – jeżeli tak zaznaczono – z podrobami, za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

29. Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów. Dane o skupie:
- **zbóż**, jeżeli nie zaznaczono inaczej, dotyczą ziarna zbóż konsumpcyjnych, paszowych i siewnych z wyodrębnieniem zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), obejmujących pszenicę, żyto, jęczmień i owies (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyto,
 - **ziemiaków** – dotyczą, poza dostawami do punktów skupu, również dostaw do gorzelnii, płatkarni i suszarni,
 - **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) – dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
 - **trzody chlewnej** – nie obejmują prosiąt i warchlaków.
30. Dane o skupie produktów rolnych:
- za okresy miesięczne dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej,
 - za okresy półroczne uwzględniają korekty wynikające ze sprawozdawczości półrocznej, obejmującej również skup o wartości co najmniej 10 tys. zł realizowany przez osoby fizyczne.

Wskaźniki dynamiki skupu liczone są w zakresie porównywalnym: dla miesięcy – na bazie danych meldunkowych, w ujęciu półrocznym – po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

31. **Ceny skupu** są cenami przeciętnymi, obliczonymi jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów rolnych, skupionych w danym okresie przez podmioty gospodarcze, prowadzące skup bezpośrednio od producentów. Prezentowane ceny skupu produktów rolnych pochodzą z badania miesięcznego (meldunek o skupie produktów rolnych realizowany przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej) i półrocznego (sprawozdawczość uwzględniająca korekty danych meldunkowych oraz skup o wartości co najmniej 10 tys. zł realizowany przez osoby fizyczne). Wskaźniki cen skupu obliczono w zakresie porównywalnym.
32. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** od 1 stycznia 2005 r. są notowania cen wybranych produktów prowadzone przez sieć stałych ankietatorów GUS na 450 targowiskach rolnych na terenie całego kraju. Do 31 grudnia 2004 r. informacje o cenach targowiskowych uzyskiwane były od korespondentów rolnych. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali województwa; przeciętne ceny kwartalne, półroczne i roczne – jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.
33. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
34. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” lub mogą nie sumować się na 100%.

 Uwagi analityczne

I. Charakterystyka czynników produkcji

1. Przebieg warunków agrometeorologicznych w sezonie wegetacyjnym 2009/2010

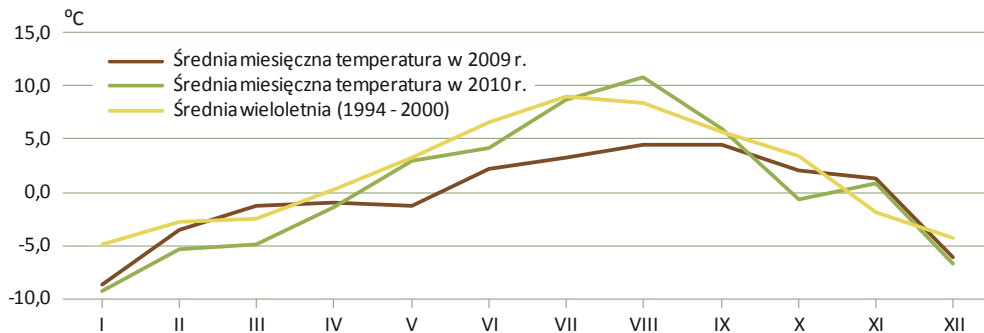
Do najważniejszych czynników decydujących o przezimowaniu roślin należy zaliczyć: termin i warunki siewu, kondycję roślin, w jakiej weszły w stan spoczynku zimowego, cechy odmianowe oraz przebieg pogody jesienią.

Warunki agrometeorologiczne jesienią 2009 r. były korzystne, dzięki czemu większość ozimin posiano w optymalnych terminach. W drugiej połowie października nastąpiło obniżenie temperatury, zwłaszcza nocą, co spowodowało spowolnienie wegetacji. W takich warunkach pogodowych rośliny ozime mogły dobrze zahartować się przed zimą, jednak przebieg pogody w następnych miesiącach niekorzystnie oddziaływał na ich kondycję. Dobowe wahania temperatury i utrzymujące się na polach zastoiska wody, powodowały na przemian zamarzanie i rozmarzanie ornej warstwy gruntu, co niekorzystnie wpływało na system korzeniowy i znacznie osłabiało oziminy. Ochłodzenie w drugiej dekadzie grudnia spowodowało wejście roślin w stan zimowego spoczynku.

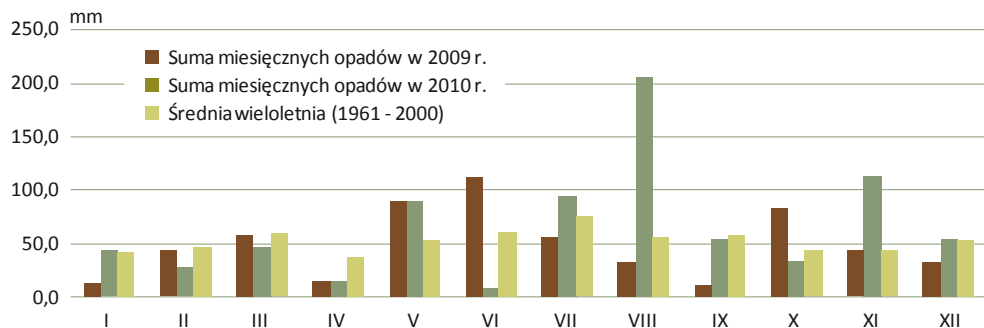
Przy zalegającej pokrywie śnieżnej niskie temperatury nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby, a temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia zbóż, rzepaku i rzepiku utrzymywała się w tym okresie powyżej wartości krytycznych dla roślin. W następnych tygodniach pogoda była zmienna; kilkudniowe ocieplenie spowodowało wytworzenie na większości pól uprawnych warstwy lodu, ograniczającego roślinom dostęp powietrza, ich rozhartowanie i wznowienie procesów życiowych. Wzrost temperatury powyżej 0°C w ciągu dnia, a ujemnych temperatur nocą, wywołało topnienie wierzchnich warstw śniegu i ich zamarzania nocą. W styczniu i lutym przebieg pogody już nie stwarzał większych zagrożeń dla upraw ozimych; przy utrzymującej się pokrywie śnieżnej spadki temperatur nie powodowały nadmiernego wychłodzenia wierzchniej warstwy gruntu.

Warunki pogodowe wiosną 2010 r. były niesprzyjające. W marcu wzrost temperatury powietrza przy zalegającej pokrywie śnieżnej powodował wyprzenie ozimin oraz porażenie chorobami grzybowymi. W dwóch pierwszych dekadach miesiąca niskie temperatury i występujące opady opóźniały rozpoczęcie prac polowych. Zdecydowana poprawa warunków meteorologicznych nastąpiła dopiero w trzeciej dekadzie miesiąca, co spowodowało spiętrzenie głównych prac polowych; rolnicy starali się zmniejszyć opóźnienia w terminach agrotechnicznych. W kwietniu wzrost roślin był wyhamowywany z powodu stosunkowo niskich temperatur, ale stan ozimin ulegał systematycznej poprawie, zakończono siewy zbóż jarych i buraków cukrowych oraz sadzenie ziemniaków. Chłodna i wilgotna wiosna spowalniała wegetację oraz sprzyjała rozwojowi chorób grzybowych, a także słabsze rozkrzewienie zbóż jarych, natomiast na plantacjach rzepaku i rzepiku u części roślin nie nastąpiło zawiązanie łuszczyn. Niskie temperatury ograniczyły obloty plantacji rzepaku przez zapyłacze (pszczoły), co miało wpływ na plonowanie tych roślin.

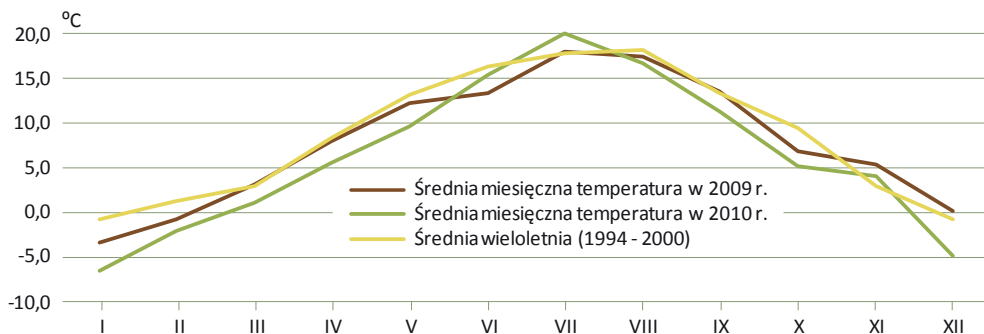
Wykres 1. Minimalne miesięczne temperatury powietrza na wysokości 5 cm przy gruncie

Wykres 2. Miesięczne sumy opadów atmosferycznych

Wykres 3. Średnie miesięczne temperatury powietrza na wysokości 2 m

W lipcu występujące wysokie temperatury powietrza i opady przyczyniły się do szybszego dojrzewania roślin i skrócenia okresu wegetacji, utrudniając zbiór i obniżając plony. Obfite opady deszczu w następnym miesiącu wpłynęły na wydłużenie okresu zbioru zbóż i rzepaku, pogorszyła się jakość zbieranego ziarna, a w niektórych przypadkach nawet całkowicie uniemożliwiły zbiór. Na trwałych użytkach zielonych wystąpiły podtopienia, w wielu przypadkach zebranie drugiego pokosu w ogóle nie było możliwe, zbiór odbywał się głównie poprzez wypasanie. Ziemniaki, szczególnie plantacje niechronione, porażone były przez zarazę ziemniaka. Niektóre plantacje buraków cukrowych, po tak obfitych opadach, zostały podtopione. Zbiory tych roślin jesienią również utrudniała deszczowa pogoda.

2. Zaopatrzenie rolnictwa w środki produkcji

Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych (NPK) pod zbiory w 2010 r. wyniosło 117,5 tys. ton i w porównaniu do roku poprzedniego było wyższe o 1,9 tys. ton (o 1,6%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych nawozów mineralnych zużyto 123,0 kg NPK (rok wcześniej – 121,4 kg), a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze 134,4 kg (tj. o 3,8 kg więcej niż w 2009 r.).

Przy średnim krajowym poziomie zużycia nawozów NPK wynoszącym 114,7 kg na 1 ha użytków rolnych i 121,7 kg na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze, nawożenie w województwie zachodniopomorskim było wyższe odpowiednio o 8,3 kg i 12,7 kg.

W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych spadek poziomu nawożenia wystąpił w grupie nawozów azotowych (o 6,8%), natomiast poziom nawożenia nawozami fosforowymi i potasowymi uległ zwiększeniu odpowiednio o 14,1% i 16,9%.

Istotnym elementem warunkującym wykorzystanie nawożenia mineralnego i poziom produktywności gleb jest wapnowanie. W roku gospodarczym 2009/2010 zużycie nawozów wapniowych (łącznie z wapniowo-magnezowymi) wyniosło 63,0 tys. ton, co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych stanowiło 65,9 kg CaO i było wyższe o 4,9% niż w 2009 r. i o 27,8 kg od zanotowanego w kraju (38,1 kg CaO).

Stosunek N:P:K w dawce nawozowej w roku gospodarczym 2009/2010 kształtował się według proporcji 1 : 0,3 : 0,4, co oznacza, że w przeliczeniu na czysty składnik azot (N) stanowił 58,6%, fosfor (P_2O_5) – 18,4%, a potas (K_2O) – 23,0%.

II. Produkcja roślinna

1. Użytkowanie gruntów

Przeprowadzony w 2010 r. Powszechny Spis Rolny wykazał, że **powierzchnia gospodarstw rolnych** w województwie zachodniopomorskim według siedziby użytkownika (z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego) wynosiła 1085,1 tys. ha, z tego **użytki rolne** zajmowały 955,3 tys. ha.

Powierzchnia **lasów i gruntów leśnych** w gospodarstwach rolnych posiadających w użytkowaniu lasy i grunty leśne wyniosła 23,9 tys. ha, tj. 2,2% powierzchni ogólnej. Powierzchnia **gruntów pozostałych** w gospodarstwach rolnych (tj. pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych, rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia innych gruntów użytkowych – torfowiska, zwirownie oraz powierzchnia nieużytków) wynosiła 105,9 tys. ha, tj. 9,7% ogólnej powierzchni gruntów znajdujących się w użytkowaniu gospodarstw rolnych.

W powierzchni użytków rolnych – użytki rolne w dobrej kulturze zajmowały 874,4 tys. ha i stanowiły 91,5% ogólnej powierzchni użytków rolnych (80,6% powierzchni ogólnej gospodarstw). W ogólnej powierzchni użytków rolnych dominował udział **powierzchni zasiewów** i wynosił 662,0 tys. ha (69,3%). Udział **łąk trwałych** (117,5 tys. ha) wynosił 12,3%, a pastwisk **trwałych** (33,7 tys. ha) – 3,5%. Powierzchnia **gruntów ugorowanych** (31,8 tys. ha) stanowiła 3,3% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Udział powierzchni **upraw trwałych** (28,1 tys. ha) wynosił 2,9%, w tym powierzchnia **sadów** (24,7 tys. ha) stanowiła 2,6% ogólnej powierzchni użytków rolnych, a powierzchnia **ogrodów przydomowych** – 1,3 tys. ha, tj. 0,1%.

Powierzchnia **indywidualnych gospodarstw** rolnych należących do sektora prywatnego wynosiła 680,9 tys. ha, w tym użytki rolne ogółem zajmowały 632,2 tys. ha, tj. 66,2% ogólnej powierzchni użytków rolnych województwa zachodniopomorskiego. Powierzchnia pozostałych gruntów wynosiła 32,9 tys. ha, a lasów i gruntów leśnych – 15,8 tys. ha, co stanowiło odpowiednio 4,8% i 2,3% powierzchni ogólnej gospodarstw indywidualnych.

W powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych – **użytki rolne w dobrej kulturze** zajmowały 605,4 tys. ha i stanowiły 95,8% ogólnej powierzchni użytków rolnych gospodarstw indywidualnych. Powierzchnia zasiewów **wynosiła** 430,8 tys. ha, a jej udział w ogólnej powierzchni stanowił 68,1%. Udział powierzchni **upraw trwałych** (26,1 tys. ha) wynosił 4,1%, w tym powierzchnia **sadów** (23,3 tys. ha) stanowiła 3,7% ogólnej powierzchni użytków rolnych, natomiast powierzchnia **ogrodów przydomowych** – 1,2 tys. ha (0,2%). Powierzchnia gruntów ugorowanych w gospodarstwach indywidualnych wynosiła 25,9 tys. ha i stanowiła 6,0% powierzchni gruntów pod zasiewami.

Tabela 1. **Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków**^a
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
		w ha	
O G Ó Ł E M	2008	965481	666624
	2009	952326	679214
	2010 ^b	955312	632221
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej		874356	605437
Pod zasiewami		662011	430768
Grunty ugorowane		31768	25916
Uprawy trwałe		28127	26144
w tym sady		24695	23329
Ogrody przydomowe		1282	1199
Łąki trwałe		117467	94713
Pastwiska trwałe		33702	26697
Użytki rolne pozostałe		80956	26784

a Według siedziby użytkownika. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

W 2010 r. zanotowano wzrost średnich cen gruntów ornych w obrocie prywatnym. Średnia cena kupna-sprzedaży gruntów w województwie zachodniopomorskim wyniosła 13294,7 zł za 1 ha i była wyższa o 10,9% w porównaniu do roku poprzedniego. *Przeciętna cena kupna-sprzedaży gruntów ornych w kraju wynosiła 18036,8 zł za 1 ha.*

Średnia cena kupna-sprzedaży łąk w województwie zachodniopomorskim wynosiła 9502,6 zł za 1 ha i była wyższa w porównaniu do poprzedniego roku o 18,2%. Średnia cena kupna-sprzedaży łąk w Polsce wynosiła 10069,9 zł za 1 ha (wobec 12167,8 zł w 2009 r.).

2. Powierzchnia zasiewów

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2010 r. wyniosła 662,0 tys. ha i była mniejsza o 35,9 tys. ha (o 5,1%) w porównaniu do 2009 r. W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 65,1% (430,8 tys. ha) powierzchni zasiewów ogółem, tj. o 7,5 pkt. mniej niż w roku poprzednim.

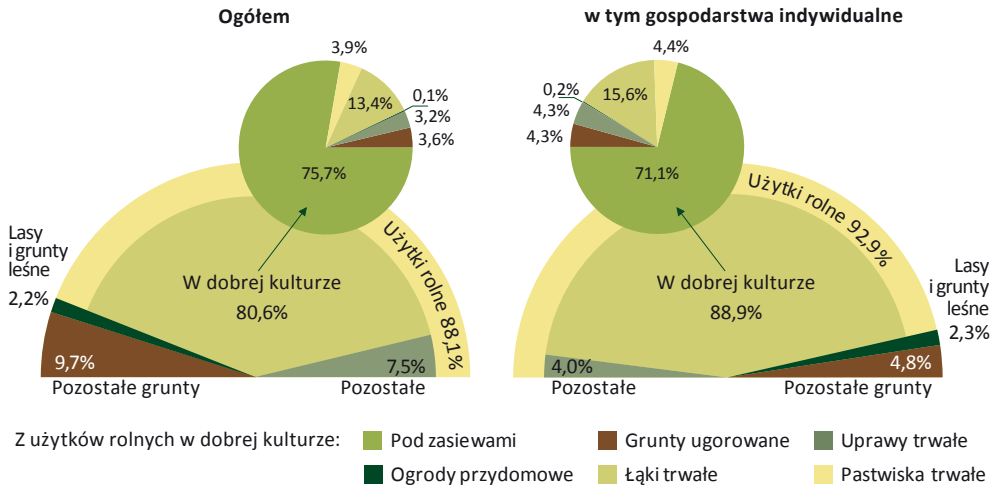
W strukturze zasiewów dominowały zboża zajmując 64,3% ogólnej powierzchni zasiewów (przed rokiem 73,0%). Rośliny przemysłowe zajmowały 19,8% ogólnej powierzchni upraw, a 6,5% ogólnej powierzchni zasiewów – uprawy pastewne.

W 2010 r. zasiewy zbóż ogółem zajmowały 425,9 tys. ha, tj. o 83,3 tys. ha mniej (o 16,4%) niż w 2009 r.

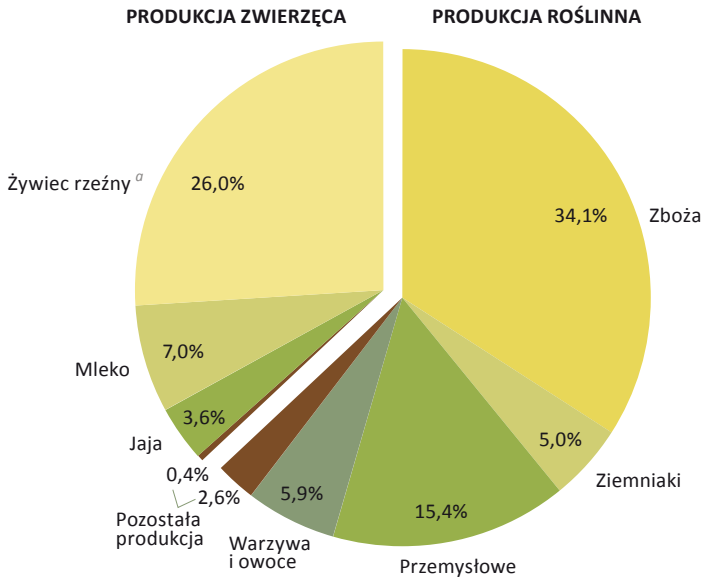
Powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 409,4 tys. ha i była mniejsza w porównaniu do 2009 r. o 83,5 tys. ha (o 16,9%).

Struktura użytkowania gruntów w 2010 r.

Stan w czerwcu

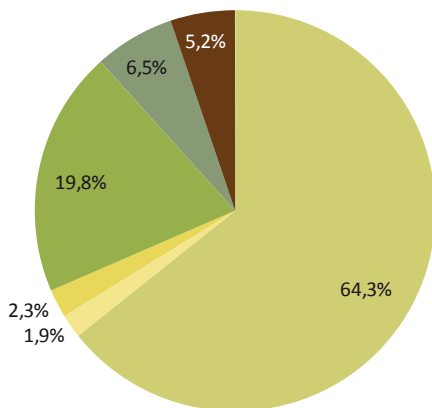
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2009 r.

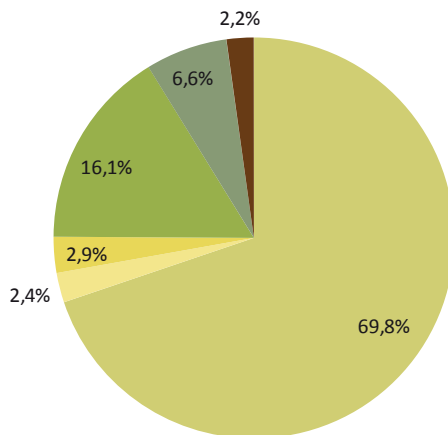
^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

Struktura powierzchni zasiewów w 2010 r.

Ogółem

Gospodarstwa indywidualne

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi powierzchnia **zbóż ozimych** wyniosła 283,8 tys. ha i była mniejsza niż w roku poprzednim o 23,5 tys. ha (o 7,6%), a powierzchnia zasiewów **zbóż jarych** wyniosła 125,7 tys. ha i była mniejsza o 60,0 tys. ha (o 32,3%).

Powierzchnia uprawy **zbóż intensywanych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) wyniosła 285,6 tys. ha i była mniejsza o 38,9 tys. ha (o 12,0%) w stosunku do roku ubiegłego. Zmniejszyła się powierzchnia uprawy jęczmienia (o 24,7 tys. ha, tj. o 29,0%) i pszenicy (o 14,6 tys. ha, tj. o 8,0%) i, a powierzchnia uprawy pszenżyta wzrosła (o 0,4 tys. ha, tj. 0,7%).

Powierzchnia uprawy **zbóż ekstensywnych** (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) w porównaniu do zasiewów ubiegłorocznych zmniejszyła się o 44,6 tys. ha (o 26,5%) do 123,8 tys. ha, co było efektem spadku powierzchni upraw żyta (o 26,5 tys. ha, tj. o 27,6%), mieszanek zbożowych (o 10,8 tys. ha, tj. o 42,1%) i owsa (o 7,4 tys. ha, tj. o 15,7%).

W 2010 r. w porównaniu do 2009 r. zanotowano wzrost powierzchni uprawy gryki (o 2,0 tys. ha, tj. o 23,8%) i spadek powierzchni uprawy kukurydzy na ziarno (o 2,0 tys. ha, tj. o 29,5%).

Tabela 2. **Powierzchnia zasiewów zbóż**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008		2009		2010		2009=100
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach	
OGÓŁEM	510602	100,0	509195	100,0	425856	100,0	83,6
Pszenica:							
ozima	144715	28,3	141460	27,8	147424	34,7	104,2
jara	42881	8,4	40068	7,9	19514	4,6	48,7
Żyto	92065	18,0	95947	18,8	69484	16,3	72,4
Jęczmień:							
ozimy	19646	3,9	24299	4,8	22036	5,2	90,7
jary	66858	13,1	60991	12,0	38511	9,0	63,1
Owies	53441	10,5	46920	9,2	39537	9,3	84,3
Pszenżyto:							
ozime	38082	7,5	44200	8,7	42928	10,1	97,1
jare	12401	2,4	13463	2,6	15162	3,6	112,6
Mieszanki zbożowe:							
ozime	1251	0,2	1335	0,3	1879	0,4	140,7
jare	23852	4,7	24239	4,8	12938	3,0	53,4
Gryka	9049	1,8	8290	1,6	10263	2,4	123,8
Kukurydza na ziarno	6147	1,2	6767	1,3	4768	1,1	70,5
Proso	75	0,0	5	0,0	486	0,1	97 razy
Pozostałe zbożowe	142	0,0	1210	0,2	924	0,2	76,4

Według wyników Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 r. powierzchnia uprawy **ziemiaków** w województwie zachodniopomorskim wyniosła 15,4 tys. ha (łącznie z powierzchnią działek członków gospodarstw spółdzielczych i pracowników gospodarstw państwowych) i zmniejszyła

się w stosunku do poprzedniego roku o 9,5 tys. ha (o 38,1%). W powierzchni zasiewów ogółem areal uprawy ziemniaków stanowił 2,3% i zmniejszył się w porównaniu do 2009 r. o 1,3 pkt.

Rośliny zaliczane do grupy **przemysłowych** w 2010 r. uprawiano na powierzchni 131,0 tys. ha stanowiącej 19,8% ogólnej powierzchni zasiewów. W porównaniu do 2009 r. była to powierzchnia o 16,2 tys. ha (o 14,1%) większa. W skali roku zwiększył się areal uprawy rzepaku i rzepiku (o 14,5 tys. ha, tj. o 14,2%) oraz buraków cukrowych (o 2,5 tys. ha, tj. o 25,5%).

Powierzchnia zasiewów roślin **pastewnych** (łącznie z kukurydzą na zielonkę oraz mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) wyniosła 43,0 tys. ha, co stanowiło 6,5% ogólnej powierzchni zasiewów.

Według wyników Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 r. powierzchnia zasiewów roślin zaliczanych do grupy **pozostałe uprawy** wyniosła 34,4 tys. ha, czyli 5,2% ogólnej powierzchni zasiewów.

3. Produkcja głównych upraw rolnych

Zboża

W 2010 r. **produkcja ziarna zbóż** wyniosła 1861,0 tys. ton i była niższa niż przed rokiem o 236,8 tys. ton (o 11,3%). Ogólny spadek zbiorów zbóż był wynikiem mniejszego arealu uprawy zbóż (o 16,4%) w porównaniu do poprzedniego roku. Produkcja **zbóż ozimych** wyniosła 1381,7 tys. ton, tj. o 38,6 tys. ton (o 2,7%) mniej niż przed rokiem. Zbiory **zbóż jarych** (pszenicy, jęczmienia, owsa, pszenżyta i mieszanek zbożowych) wyszacowano na 438,5 tys. ton, tj. o 194,6 tys. ton (o 30,7%) mniej niż w roku poprzednim. Udział zbiorów **zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) w ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zwiększył się z 72,0% w 2009 r. do 77,2%, a udział zbiorów **zbóż ekstensywnych** (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) zmniejszył się z 28,0% do 22,8% w 2010 r.

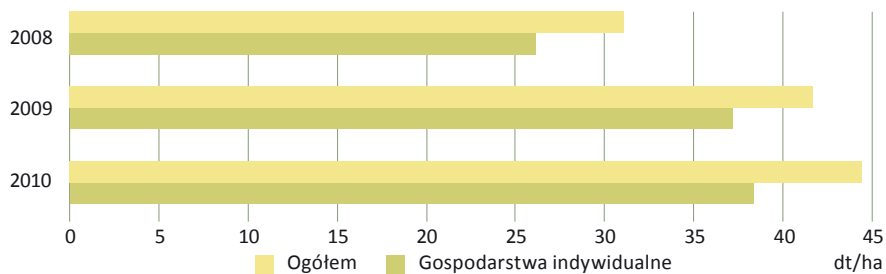
Pod względem produkcji zbóż ogółem województwo zachodniopomorskie zajmowało 6. lokatę w kraju po województwach: wielkopolskim, mazowieckim, lubelskim, dolnośląskim i kujawsko-pomorskim.

Plony zbóż ogółem wyniosły 43,7 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w 2009 r. o 2,5 dt/ha (o 6,1%). Większość gatunków zbóż plonowało lepiej niż przed rokiem, a największy wzrost odnotowano w przypadku gryki (o 1,7 dt/ha, tj. o 15,7%), kukurydzy na ziarno (o 5,8 dt/ha, tj. o 12,6%), mieszanek zbożowych ozimych (o 2,4 dt/ha, tj. o 7,3%). Obniżkę plonów odnotowano w uprawach pozostałych zbożowych (o 3,4 dt/ha, tj. o 12,0%), żyta (o 2,3 dt/ha, tj. o 6,4%) oraz pszenicy jarej (o 0,3 dt/ha, tj. o 0,8%).

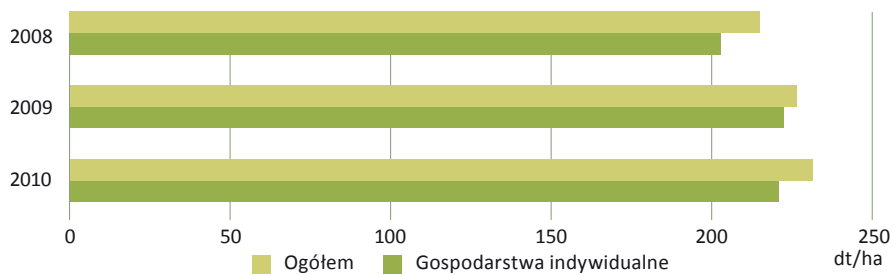
Na wzrost plonów zbóż ozimych wpływ miały przede wszystkim korzystne warunki agrometeorologiczne jesienią, siewy w optymalnych terminach agrotechnicznych oraz dobre wyrośnięcie i rozkrzewienie przed wejściem w stan zimowego spoczynku. Niekorzystny wpływ na wysokość plonów miały: niezbyt dobre warunki zimowania, chłodna wiosna, występujące w czerwcu obfite opady deszczu łącznie z niskimi temperaturami, wysokie temperatury w lipcu skracające wegetację, wzrost porażenia przez choroby grzybowe.

Plony głównych ziemiopłodów

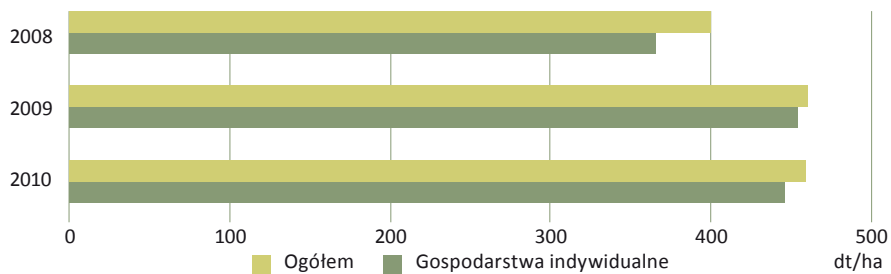
Zboża podstawowe z mieszankami

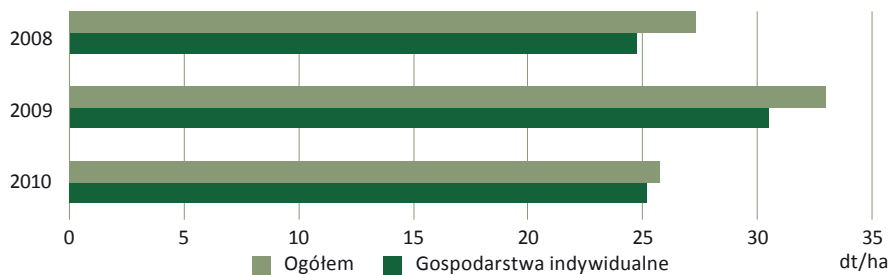
Ziemniaki

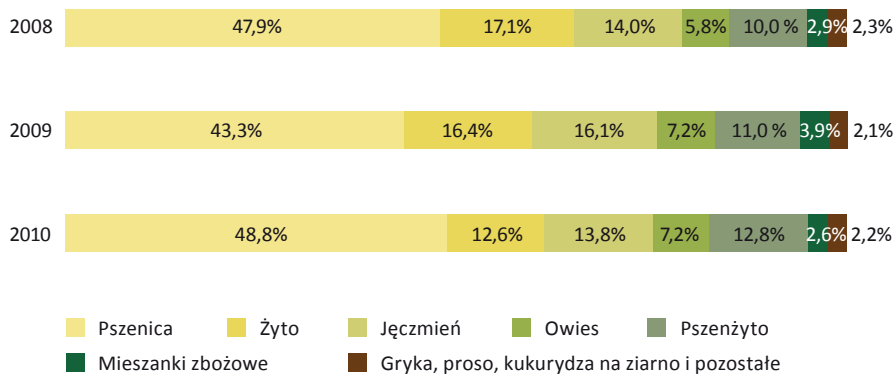
Buraki cukrowe

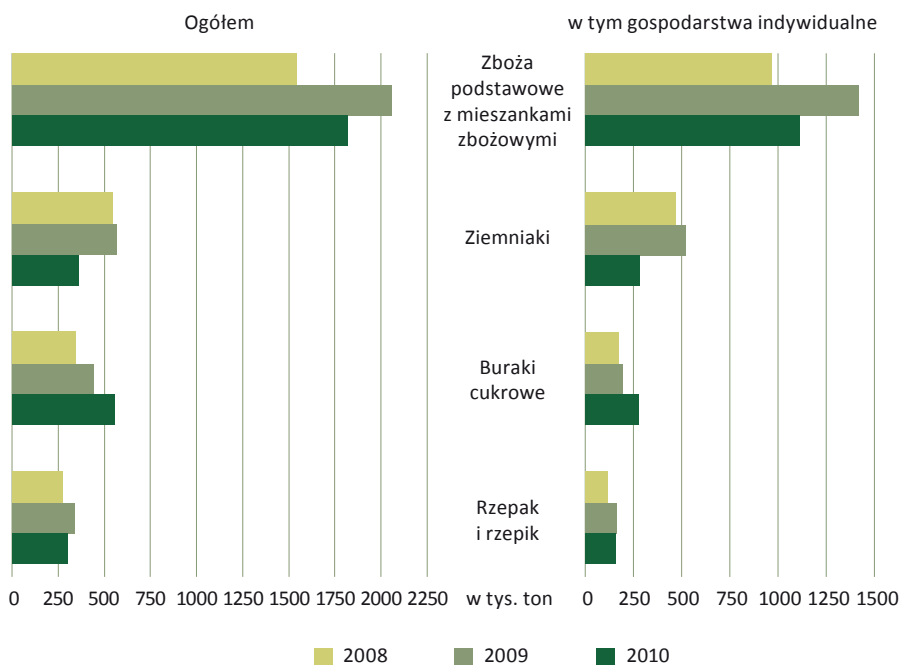
Rzepak i rzepik

Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem w 2010 r.

Zbiory głównych ziemioplodów

W 2010 r. **plony zbóż ozimych ogółem** wyniosły 48,7 dt/ha, a **zbóż jarych ogółem** – 34,9 dt/ha. W skali roku odnotowano wzrost zarówno zbóż ozimych ogółem (o 2,5 dt/ha, tj. o 5,4%), jak i zbóż jarych ogółem (o 0,8 dt/ha, tj. o 2,3%).

Plonowanie zbóż intensywnych ogółem w 2010 r. wyniosło 49,2 dt/ha i było lepsze niż w 2009 r. o 3,6 dt/ha (o 7,9%), a **zbóż ekstensywnych ogółem** – 33,6 dt/ha i było gorsze o 0,6 dt/ha (o 1,8%) niż przed rokiem.

Plony zbóż podstawowych wraz z mieszankami zbożowymi w województwie zachodniopomorskim wyniosły 44,5 dt/ha, co lokowało województwo na 3. miejscu w kraju po województwie polskim (48,5 dt/ha) i dolnośląskim (44,9 dt/ha).

Tabela 3. **Plony zbóż**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	z 1 ha w dt			2009=100
OGÓŁEM	30,8	41,2	43,7	106,1
Pszenica:				
ozima	45,7	53,9	56,8	105,4
jara	21,8	36,8	36,5	99,2
Żyto	29,3	35,9	33,6	93,6
Jęczmień:				
ozimy	43,0	50,2	52,5	104,6
jary	20,3	35,3	36,8	104,2
Owies	16,9	32,2	33,8	105,0
Pszennyto:				
ozime	35,2	42,7	44,0	103,0
jare	19,0	31,9	32,9	103,1
Mieszanki zbożowe:				
ozime	29,5	32,8	35,2	107,3
jare	17,7	31,7	32,4	102,2
Gryka	7,9	10,8	12,5	115,7
Kukurydza na ziarno	47,0	46,1	51,9	112,6
Proso	5,0	.	19,0	x
Pozostałe zbożowe	8,0	28,4	25,0	88,0

Rośliny przemysłowe

W 2010 r. powierzchnia uprawy roślin z grupy przemysłowe wyniosła 131,0 tys. ha i była wyższa niż przed rokiem o 16,2 tys. ha, tj. o 14,1%. W strukturze zasiewów ogółem powierzchnia upraw przemysłowych stanowiła 19,8%, w tym rzepaku i rzepiku – 17,6%, a buraków cukrowych – 1,8%.

Plonowanie **rzepaku i rzepiku ogółem** w 2010 r. było niższe niż w poprzednim roku. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ozimego zwiększyła się o 18,1% w stosunku do 2009 r., natomiast powierzchnia rzepaku i rzepiku jarego zmniejszyła się o 46,8%. Uzyskane plony rzepaku i rzepiku

(ozimego i jarego) kształtowały się na poziomie 25,7 dt/ha, tj. niższym niż przed rokiem o 7,3 dt/ha (o 22,1%). Produkcja rzepaku i rzepiku ogółem w 2010 r. wyniosła 299,9 tys. ton i była niższa od uzyskanej w 2009 r. o 36,4 tys. ton (o 10,8%). Spadek produkcji był wynikiem przede wszystkim niższych plonów.

Zbiory rzepaku i rzepiku ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 13,5% zbiorów krajowych, co lokowało województwo na 3. miejscu w kraju po województwie kujawsko-pomorskim (16,1%) i wielkopolskim (15,1%).

Wpływ na wysokość plonów rzepaku i rzepiku miały przede wszystkim następujące czynniki:

- siew w optymalnych terminach agrotechnicznych,
- optymalne warunki wilgotnościowe jesienią sprzyjające szybkiemu kiełkowaniu i wschodom roślin, dobre rozkrzewienie i zahartowanie przed okresem zimowego spoczynku.

Do czynników ograniczających plonowanie rzepaku i rzepiku w 2010 r. należy zaliczyć:

- niskie temperatury powietrza i niedobór opadów w kwietniu i pierwszej dekadzie maja utrudniające wschody rzepaku jarego oraz wzrost i rozwój roślin,
- niższy poziom nawożenia, z uwagi na bardzo wysoki wzrost cen nawozów zwłaszcza azotowych,
- podtopienie wielu plantacji w okresie zbiorów uniemożliwiające przeprowadzenie ich w optymalnych terminach agrotechnicznych,
- lokalne straty spowodowane występującymi intensywnymi opadami deszczu, często o charakterze burzowym, połączone z silnym wiatrem, powodujące wyleganie plantacji rzepaku i rzepiku oraz osypywanie się nasion na plantacjach skoszonych, lecz nie zebranych (przygotowanych do zbioru dwufazowego).

Buraki cukrowe

W 2010 r. plony buraków cukrowych, podobnie jak przed rokiem wyszacowano na 459 dt/ha. Zbiory buraków cukrowych określono na poziomie 555,6 tys. ton, tj. o 112,3 tys. ton (o 25,3%) wyższym niż roku poprzednim. Większa produkcja buraków cukrowych była wynikiem wzrostu areału uprawy (o 25,5%) w stosunku do poprzedniego roku.

Pod względem produkcji buraków cukrowych województwo zachodniopomorskie zajmowało 6. lokatę w kraju po województwach: wielkopolskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, dolnośląskim i polskim.

Korzystne warunki agrometeorologiczne w III dekadzie marca i w kwietniu pozwoliły na zakończenie siewów buraków cukrowych do połowy kwietnia. Nadmierne opady w maju i czerwcu powodowały podtopienia plantacji i pogarszanie warunków wegetacji buraków cukrowych. Utrudnione było zwalczanie chwastów, ochrona roślin przed chorobami i szkodnikami oraz stosowanie prawidłowego nawożenia. Buraki cukrowe w czerwcu w wyniku niskich temperatur zatrzymały się w fazie drugiej pary liści właściwych; poprawa pogody pod koniec czerwca

i w lipcu spowodowała intensywny rozwój roślin. W lipcu wystąpiły upały, które przyhamowały wegetację i spowodowały przysychanie liści. Na polach widoczne było wtórne zachwaszczenie, spowodowane słabą skutecznością środków chemicznych i niemożnością wjazdu na pole sprzętem rolniczym. W następnych miesiącach wegetacji utrzymywały się korzystne warunki atmosferyczne, które sprzyjały dalszemu wzrostowi buraków i gromadzeniu się cukru w korzeniach.

Ziemniaki

W 2010 r. plony ziemniaków oszacowano na 232 dt/ha, tj. o 5 dt/ha (o 2,2%) więcej niż przed rokiem. W wyniku zmniejszenia powierzchni uprawy zbiory ziemniaków (357,9 tys. ton) obniżyły się w skali roku o 206,5 tys. ton (o 36,6%).

Udział gospodarstw indywidualnych w ogólnej produkcji ziemniaków wynosił 77,9%.

Pod względem produkcji ziemniaków województwo zachodniopomorskie zajmowało 11. miejsce w kraju (4,2% zbiorów krajowych), a pod względem osiągniętych plonów w kraju (232 dt/ha) 5. miejsce.

W 2010 r. w województwie zachodniopomorskim sadzenie ziemniaków przeznaczonych na wczesny zbiór rozpoczęło się w II połowie kwietnia, natomiast większość plantacji ziemniaków zostało zasadzonych w III dekadzie kwietnia i na początku maja. W II dekadzie maja rozpoczęły się wschody ziemniaków. Dobre uwilgotnienie gleby w maju i czerwcu spowodowało, że ziemniaki gwałtownie przyspieszyły wzrost, wytwarzając dużą powierzchnię asymilacyjną, jednak niezbyt rozbudowany system korzeniowy. Niska temperatura do połowy maja spowodowała wzrost porażenia rizoktoniozą i zmniejszyła tempo wzrostu roślin. W czerwcu i lipcu niedosyt opadów wpłynął na zahamowanie wzrostu i zmniejszoną tuberyzację i stolonizację, co niekorzystnie wpłynęło na wysokość plonów u odmian wczesnych. Lipcowe upały i susza spowodowały zatrzymanie wzrostu i przedwczesne zasychanie naci u odmian wczesnych; natomiast odmiany średnio wczesne i późne lepiej przetrwały ten niekorzystny okres. Częste, obfite opady w sierpniu przerwały suszę i przyczyniły się do intensywnego wzrostu późniejszych odmian ziemniaków, ale również powodowały utrudnienia we właściwej pielęgnacji plantacji. Silne wtórne zachwaszczenie i brak zabiegów pielęgnacyjnych nie sprzyjały dobremu plonowaniu ziemniaków odmian późnych oraz pogarszały jakość zbieranych bulw. Plantacje, na których ochrona była niedostateczna, zostały szczególnie narażone na zarazę ziemniaka, natomiast bulwy z porażonych plantacji źle się przechowywały.

Do czynników, które ograniczały plon ziemniaków należy zaliczyć:

- nadmierne uwilgotnienie gleby na wielu plantacjach, powodujące gnicie bulw,
- znaczne straty podczas zbioru ziemniaków,
- silne zachwaszczenie ziemniaków na wielu plantacjach pod koniec wegetacji,
- trudności z przeprowadzeniem zabiegów agrotechnicznych (obredlania, ochrona roślin, chemiczne zwalczanie chwastów),
- nadal niewielkie wykorzystanie kwalifikowanego materiału sadzeniakowego.

Strączkowe jadalne

Strączkowe jadalne zajmowały tylko 0,1% ogólnej powierzchni pod zasiewami, a areał ich uprawy zwiększył się w porównaniu do 2009 r. ponad trzykrotnie, tj. o 606 ha do 881 ha. W wyniku wzrostu powierzchni ich uprawy i wyższego plonowania w 2010 r. produkcja strączkowych wyniosła 1,8 tys. ton. Była ona niemal czterokrotnie, tj. o 1,3 tys. ton większa w porównaniu do roku poprzedniego. Udział gospodarstw indywidualnych w ogólnej produkcji strączkowych jadalnych wynosił 90,5%.

W produkcji strączkowych jadalnych województwo zachodniopomorskie lokowało się na 12. miejscu w kraju (2,0% zbiorów krajowych).

Tabela 4. **Powierzchnia paszowa**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w tys. ha			2009=100
OGÓŁEM	181,5	175,4	194,1	110,7
Trwałe użytki zielone	141,0	144,1	151,2	104,9
Polowe uprawy pastewne	40,5	31,3	43,0	137,4
Udział polowych upraw pastewnych w powierzchni zasiewów ogółem w %	5,7	4,5	6,5	144,4

Ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym łącznie z areałem trwałych użytków zielonych wyniosła 194,1 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 18,7 tys. ha (o 10,7%). Zwiększyła się także powierzchnia polowych upraw pastewnych (o 11,7 tys. ha, tj. o 37,4%) oraz powierzchnia trwałych użytków zielonych (o 7,0 tys. ha, tj. o 4,9%).

W skali roku odnotowano znaczny wzrost powierzchni strączkowych pastewnych na zielonkę (dziewięciokrotny) oraz motylkowych drobnonasiennych i traw (o 82,3%). Zmniejszyła się powierzchnia upraw okopowych pastewnych (o 85,2%) i kukurydzy na zielonkę (o 19,2%).

Udział powierzchni uprawy roślin pastewnych na gruntach ornych w ogólnej powierzchni zasiewów zwiększył się z 4,5% w 2009 r. do 6,5% w 2010 r.

Tabela 5. **Zbiory roślin pastewnych na paszę**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w tys. ton			2009=100
Okopowe pastewne	59,4	83,5	10,7	12,8
Strączkowe pastewne	4,4	2,7	15,1	562,4
Motylkowe drobnonasienne ^a	379,0	336,1	549,8	163,6
Kukurydza na zielonkę	431,5	482,0	366,1	75,9

Tabela 5. **Zbiory roślin pastewnych na paszę** (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w tys. ton			2009=100
Trwałe użytki zielone ^b	410,4	548,0	528,1	96,4
łąki trwałe	329,0	403,9	427,6	105,9
pastwiska trwałe	81,4	144,1	100,5	69,7
Poplony i wsiewki	7,3	0,8	804,2	wielokrotnie

a Łącznie z trawami i pastwiskami połowymi. b W przeliczeniu na siano.

Warunki wegetacji dla roślinności łąkowej były zróżnicowane. Stan trwałych użytków zielonych po zimie był dobry, ale warunki wegetacji roślinności łąkowej nie były zbyt korzystne; opóźniona wiosna, mała ilość opadów oraz stosunkowo niskie temperatury powietrza występujące w kwietniu miały negatywny wpływ na przyrost biomasy. Niskie temperatury i duża ilość opadów utrzymujące się w maju i czerwcu nie sprzyjały szybkiemu suszeniu skoszonych traw, co spowodowało duże opóźnienie w zbiorach I pokosu. Na niektórych łąkach wykonywano go jeszcze na początku lipca. Lipiec i sierpień były miesiącami intensywnego przyrostu biomasy roślinności łąkowej pod zbiory II pokosu. Nadmierne opady deszczu w sierpniu spowodowały, że na trwałych użytkach zielonych występowały podtopienia i w wielu przypadkach zebranie II pokosu nie było możliwe; zbiór odbywał się głównie poprzez wypasanie. Niekorzystna pogoda w okresie zbioru II pokosu uniemożliwiająca dosuszanie siana powodowała, że rolnicy w większym stopniu sporządzali sianokiszonki. We wrześniu warunki wzrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych były korzystne. Dostateczne uwilgotnienie gleby powodowało intensywny wzrost biomasy pod zbiory III pokosu siana łąkowego, który był głównie użytkowany jako pastwiska. Plon z łąk trwałych w przeliczeniu na siano w 2010 r. wyniósł 36,4 dt/ha i był niższy o 0,3% od ubiegłorocznego.

Tabela 6. **Zbiory nasion roślin pastewnych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w tonach			2009=100
Strączkowe pastewne (z łubinem gorzkim) i mieszanekami zbożowo-strączkowymi	7970	9902	19737	199,3
Motylkowe drobnonasienne i trawy	1799	1194	622	52,1

W 2010 r. zwiększyła się powierzchnia, z której dokonano zbioru **nasion roślin strączkowych pastewnych oraz nasion roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw**. Łącznie wyniosła ona 13,0 tys. ha i w porównaniu z 2009 r. była większa o 6,2 tys. ha (o 91,5%), w tym powierzchnia zbioru nasion traw połowych zwiększyła się o 0,3 tys. ha (o 60,1%).

W 2010 r. powierzchnia uprawy roślin strączkowych pastewnych (z łubinem gorzkim i mieszanekami zbożowo-strączkowymi) na nasiona wyniosła 11,8 tys. ha i była ponad dwukrotnie większa niż w poprzednim roku (o 6,8 tys. ha). Zbiory ukształtowały się na poziomie 19,7 tys. ton i były wyższe o 9,8 tys. ton (o 99,3%). W grupie motylkowych drobnonasiennych oraz innych pastewnych i traw zbiory zmniejszyły się w skali roku prawie o połowę, tj. o 0,6 tys. ton (o 47,9%) do 622 ton.

Tabela 7. **Zbiory warzyw i owoców**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w tys. ton			2009 = 100
Warzywa ogółem	104,8	124,4	94,2	75,7
gruntowe	91,2	110,1	83,7	76,1
spod osłon	13,6	14,3	10,5	73,2
Owoce ogółem	31,6	43,8	32,2	73,6
z drzew	13,1	21,1	18,1	85,9
z krzewów i plantacji jagodowych	18,5	22,7	14,1	62,1

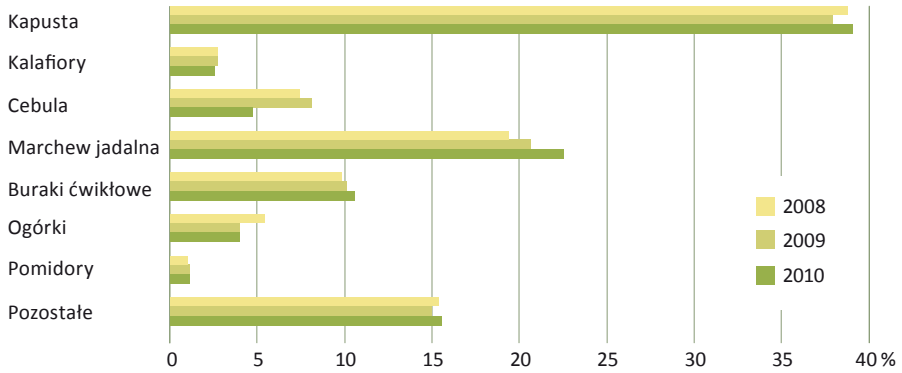
Powierzchnia uprawy **warzyw gruntowych** w 2010 r. wyniosła 2,9 tys. ha i w porównaniu do 2009 r. zmniejszyła się prawie o jedną trzecią, z tego cebuli (o 57,2%), pomidorów (o 51,9%), ogórków (o 44,2%), kapusty (o 42,4%), buraków ćwikłowych (o 35,0%), marchwi jadalnej (o 29,8%), kalafiorów (o 23,2%) i warzyw z grupy pozostałe (o 11,3%).

W 2010 r. warunki agrometeorologiczne dla uprawy warzyw gruntowych były bardzo zróżnicowane. Siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się później niż w latach przeciętnych ze względu na opóźnioną wiosnę. Warunki atmosferyczne w kwietniu sprzyjały wschodom roślin, jednak ich dalszy rozwój został spowolniony na skutek niskich temperatur powietrza oraz małej ilości opadów deszczu. W czerwcu na terenie województwa wystąpiły nawałnice, które spowodowały lokalne podtopienia oraz gradobicia, podczas których grad niszczył mechanicznie uprawy. Z powodu nadmiernego uwilgotnienia gleby utrudnione było prowadzenie zabiegów agrotechnicznych, a także siewy późniejszych warzyw. Brak opadów oraz wysokie temperatury utrzymujące się od trzeciej dekady czerwca aż do ostatniej dekady lipca spowodowały zahamowanie wegetacji i usychanie roślin. Następna fala obfitych opadów w sierpniu spowodowała zalewanie i podtopienia upraw. Dopiero późniejsza poprawa pogody wpłynęła korzystnie na plonowanie warzyw zbieranych jesienią, zwłaszcza późnych odmian warzyw korzeniowych i kapustnych.

Łączne zbiory warzyw w 2010 r. wyniosły 94,2 tys. ton, tj. o 24,3% mniej niż przed rokiem, z tego zbiory warzyw gruntowych były niższe o 23,9%, a spod osłon – o 26,8%. Ponadto odnotowano spadek produkcji wszystkich gatunków warzyw gruntowych: cebuli (o 56,0%), kalafiorów (o 28,2%), pomidorów (o 22,9%), ogórków (o 22,3%), buraków ćwikłowych, kapusty i pozostałych warzyw gruntowych (po 21,9%) i marchwi jadalnej (o 17,3%).

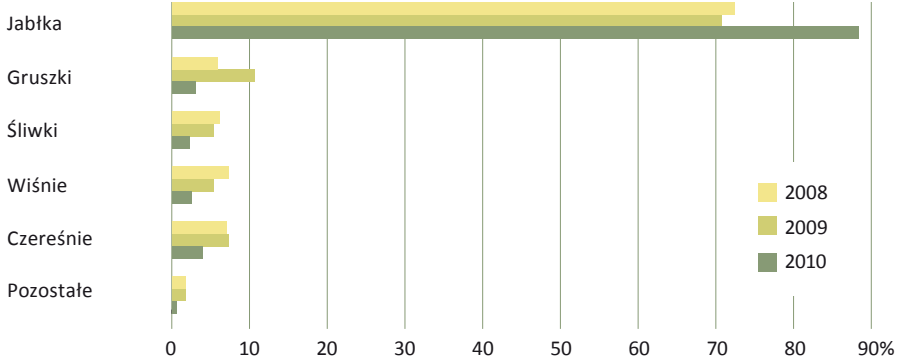
Produkcja warzyw gruntowych skoncentrowana była głównie w gospodarstwach indywidualnych i stanowiła 91,6% ogólnej produkcji.

Struktura zbiorów warzyw gruntowych

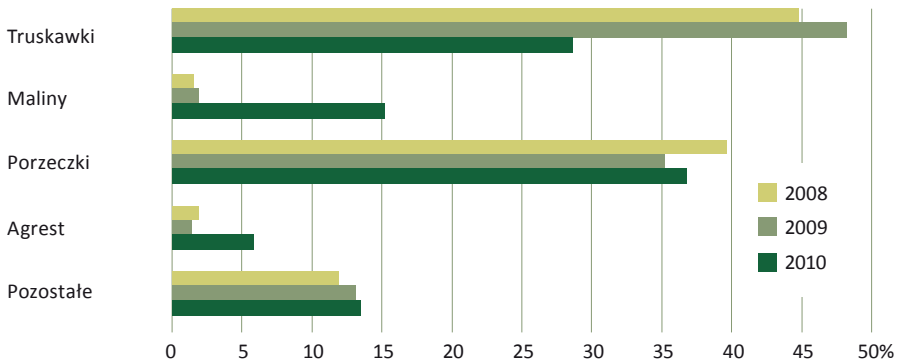

Struktura zbiorów owoców

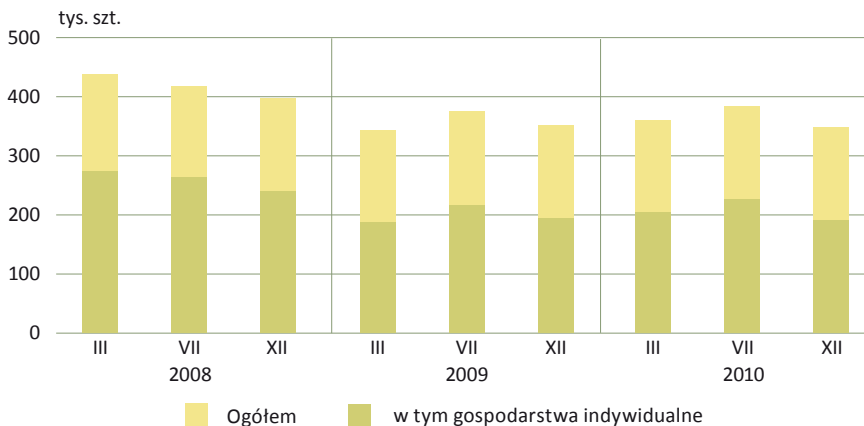
Owoce z drzew

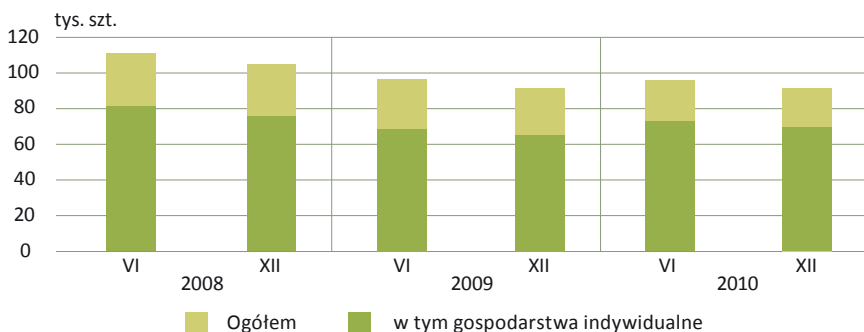
Krzewy i plantacje owocowe

Pogłowie trzody chlewnej

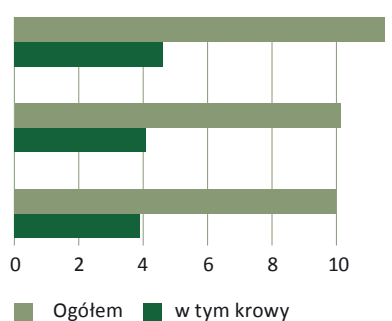

Pogłowie bydła

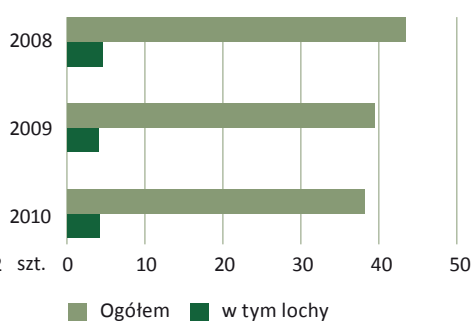

Obsada bydła i trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

BYDŁO (stan w czerwcu)

TRZODA CHLEWNA (stan w lipcu)

W 2010 r. zbiory **owoców ogółem** obniżyły się w skali roku o 26,4% do 32,2 tys. ton.

W 2010 r. uprawy sadownicze przezimowały dobrze (z wyjątkiem nieznacznych uszkodzeń pąków kwiatowych, szczególnie moreli i brzoskwiń). Warunki wegetacji dla drzew i krzewów owocowych były bardzo trudne i miały niekorzystny wpływ na plonowanie większości gatunków. Kwitnienie upraw sadowniczych było obfite, ale niekorzystne warunki atmosferyczne (zimno i opady deszczu) podczas kwitnienia oraz słaby oblot pszczoł spowodowały gorsze zapylenie i zawiązywanie owoców. W uprawach sadowniczych zaobserwowano nasilenie występowania chorób i szkodników, a utrudnione warunki prowadzenia oprysków (duża częstotliwość opadów) uniemożliwiały bardzo często ochronę upraw sadowniczych. Długotrwałe utrzymywanie się wilgoci w glebie, a także późniejsza susza glebowa wpłynęły również niekorzystnie na plonowanie większości odmian drzew i krzewów owocowych. Lokalnie wystąpiły silne gradobicia powodując uszkodzenia owoców, co przyczyniło się do gorszej jakości niektórych owoców.

Łączna produkcja **owoców z drzew** wyniosła 18,1 tys. ton i była o 3,0 tys. ton (o 14,1%) niższa od produkcji z 2009 r. Obniżyły się zbiory większości owoców z drzew: grusz (o 75,3%), owoców z grupy pozostałe – brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich (o 73,6%), śliw (o 65,6%), wiśni (o 59,2%), czereśni (o 54,8%). W skali roku wzrosły tylko zbiory jabłek (o 7,4%).

Łączne zbiory owoców z krzewów i plantacji jagodowych w 2010 r. wyniosły 14,1 tys. ton i były o 8,6 tys. ton (o 37,9%) niższe od zbiorów z roku poprzedniego, z tego truskawek o 63,0%, owoców z grupy pozostałe o 36,6%, porzeczek o 35,1%. Wzrost zbiorów dotyczył malin (ponad czterokrotnie więcej niż przed rokiem) oraz agrestu (o 140,6%).

W ogólnej produkcji owoców z drzew udział zbiorów z gospodarstw indywidualnych wyniósł 91,0%, a z krzewów owocowych i plantacji jagodowych – 97,9%.

III. Produkcja zwierzęca

Trzoda chlewna

Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia trzody chlewnej wykazały, że pogłowie w końcu listopada 2010 r. wynosiło 346,9 tys. sztuk i było niższe o 0,7% od stanu notowanego w analogicznym okresie 2009 r. Stado loch na chów, którego wielkość określa możliwości reprodukcyjne stada, zwiększyło się o 0,2% w stosunku do listopada 2009 r. do poziomu 36,7 tys. sztuk, w tym pogłowie loch prośnych spadło o 2,7% do stanu 23,9 tys. sztuk. Całe pogłowie trzody chlewnej znajdowało się w sektorze prywatnym, w tym w gospodarstwach indywidualnych było 188,2 tys. sztuk, tj. 54,3% pogłowia ogółem.

W końcu listopada 2010 r. obsada trzody chlewnej ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 36,4 (przed rokiem 36,7), w tym loch 3,9 sztuk (w 2009 r. 3,8), a na 100 ha gruntów ornych odpowiednio: 47,8 (przed rokiem 48,1) oraz 5,1 (w 2009 r. 5,0).

Województwo zachodniopomorskie odznaczało się niewielkim udziałem trzody chlewnej w kraju (2,3%), co lokowało je na 12. miejscu m.in. za województwami: małopolskim (2,2%), śląskim (2,2%), podkarpackim (1,5%) i lubuskim (1,1%).

Tabela 8. **Pogłowie trzody chlewnej ogółem według kolejnych badań reprezentacyjnych w 2010 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Gospodarstwa indywidualne		Gospodarstwa pozostałe	
	w tys. szt.	2009=100	w tys. szt.	2009=100	w tys. szt.	2009=100
Marzec	357,6	104,8	203,3	108,9	154,3	99,7
Lipiec	365,4	97,9	204,5	95,5	160,9	101,0
Listopad	346,9	99,3	188,2	97,9	157,7	101,0

Bydło

W czerwcu 2010 r. pogłowie bydła liczyło 95,6 tys. sztuk i w porównaniu z czerwcem poprzedniego roku zmniejszyło się o 0,5%. Stado podstawowe krów wynosiło 37,6 tys. sztuk i było mniejsze o 1,6 tys. sztuk (o 4,0%). Równocześnie obniżyło się (o 1,6%) pogłowie cieląt w wieku poniżej 1 roku. Wzrosła liczebność zwierząt (o 4,1%) w grupie młode bydło w wieku 1-2 lat.

W gospodarstwach indywidualnych, które utrzymywały 76,2% całego pogłowia bydła w województwie, pogłowie było o 4,5 tys. sztuk (o 6,6%) większe niż przed rokiem.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wynosiła w czerwcu 2010 r. 10,0 sztuk, w tym krów 3,9 sztuk (wobec 10,1 i 4,1 sztuki w czerwcu 2009 r).

Pod względem pogłowia bydła województwo zachodniopomorskie zajmowało 14. lokatę z 1,7% udziałem w kraju.

Owce

W chowie owiec zarejestrowano wzrost pogłowia. Pogłowie owiec w czerwcu 2010 r. wynosiło 6,0 tys. sztuk i było wyższe o 5,4% niż przed rokiem. Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2010 r. utrzymała się na poziomie ubiegłorocznym i wynosiła 0,6 sztuk.

Drób

Pogłowie drobiu ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w czerwcu 2010 r. wynosiło 5867,3 tys. sztuk i było wyższe niż przed rokiem o 32,0 tys. sztuk (o 0,5%).

Tabela 9. **Pogłowie bydła według kolejnych badań reprezentacyjnych w 2010 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Gospodarstwa indywidualne		Gospodarstwa pozostałe	
	w tys. szt.	2009=100	w tys. szt.	2009=100	w tys. szt.	2009=100
Bydło ogółem						
Czerwiec	95,6	99,5	72,9	106,6	22,7	82,0
Grudzień	91,2	100,0	68,7	105,6	22,5	86,1
w tym krowy						
Czerwiec	37,6	96,0	28,6	102,9	9,0	79,1
Grudzień	37,9	98,0	28,5	103,4	9,5	84,6

IV. Skup i ceny produktów rolnych

W 2010 r. porównaniu z rokiem poprzednim **na rynku zbóż** odnotowano znaczny wzrost cen zbóż, spowodowany spadkiem podaży ziarna ze zbiorów w 2009 r. i niższych zbiorów w 2010 r.

Średnia cena skupu pszenicy w I półroczu 2010 r. wyniosła 47,58 zł/dt i była o 10,0% niższa niż przed rokiem, a żyta – 33,29 zł/dt (niższa o 12,3%). W obrocie targowiskowym cena pszenicy ukształtowała się na poziomie 58,68 zł/dt (spadek o 18,7%), a żyta – 46,70 zł/dt (spadek o 18,3%).

W II półroczu 2010 r., przy zmniejszonej podaży po zbiorach (niższych niż w roku ubiegłym), średnie ceny skupu pszenicy (62,56 zł/dt) i żyta (49,92 zł/dt) były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 33,4% i 53,1%. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 71,00 zł (wzrost o 10,1%), a za 1 dt żyta – 51,89 zł (wzrost o 5,1%).

Średnio w 2010 r. za pszenicę w skupie płacono 58,39 zł/dt, a za żyto – 43,35 zł/dt, tj. odpowiednio więcej o 18,6% i 28,6% niż przed rokiem. Średnie ceny targowiskowe pszenicy wyniosły 64,84 zł/dt, a żyta – 49,29 zł/dt i były niższe odpowiednio o 5,1% i 7,5%.

Tabela 10. **Skup zbóż**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w tonach			2009=100
	Ogółem			
Zboża	889033	1243861	1032167	83,0
w tym zboża podstawowe ^a z mieszankami zbożowymi . . .	869333	1226815	1019677	83,1
w tym: pszenica	479505	564252	633058	112,2
żyto	205903	364233	142071	39,0

^a Łącznie z siewnym.

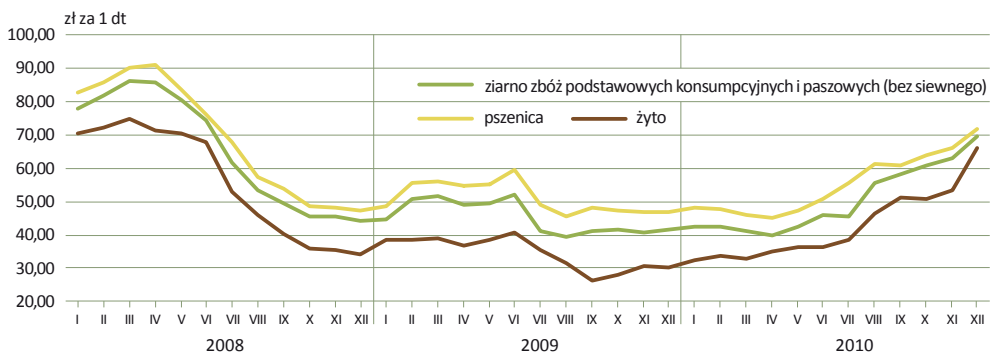
Skup zbóż ogółem w 2010 r. wyniósł 1032,2 tys. ton, tj. o 17,0% mniej niż w roku poprzednim, w tym pszenicy skupiono 633,1 tys. ton, tj. o 12,2% więcej niż w 2009 r. (69,7% zbiorów wobec 62,1% przed rokiem), a żyta – 142,1 tys. ton, tj. mniej o 61,0% niż przed rokiem (60,8% zbiorów wobec 105,9%).

Zbóż konsumpcyjnych i paszowych skupiono 1018,8 tys. ton, tj. o 16,8% mniej niż w poprzednim roku, w tym pszenicy – 632,8 tys. ton (więcej o 12,4%), a żyta – 141,8 tys. ton (mniej o 61,1%).

Tabela 11. Ceny skupu zbóż

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VI 2010		VII-XII 2010		I-XII 2010	
	w zł/dt	I-VI 2009=100	w zł/dt	VI-XII 2009=100	w zł/dt	I-XII 2009=100
Zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe bez siewnego	42,31	88,7	57,74	147,6	53,16	127,3
w tym:						
pszenica	47,58	90,0	62,56	133,4	58,39	118,6
żyto	33,29	87,7	49,92	153,1	43,35	128,6

Wykres 4. Przeciętne ceny skupu zbóż

Sytuacja na rynkach **podstawowych produktów zwierzęcych** przy zmniejszonej podaży zbóż i wzroście ich cen kształtowała się pod wpływem większego zainteresowania odchodem bydła w I półroczu 2010 r., stopniowym narastaniem tendencji spadkowej pogłowia trzody chlewnej, wzrostem produkcji i skupu żywca drobiowego (przy niższych cenach żywca drobiowego w skupie).

Tabela 12. Skup żywca rzeźnego ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VI 2010		I-XII 2010	
	w tys. ton	I-VI 2009 = 100	w tys. ton	I-XII 2009 = 100
W przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wbc				
OGÓŁEM	70,4	111,0	144,3	112,4
w tym:				
wołowy (łącznie z cielęcym)	2,1	87,2	5,3	102,2
wieprzowy	27,8	118,2	55,2	120,2
drobiowy	40,6	108,0	83,8	108,5

^a Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy.

Skup żywca rzeźnego ogółem (bydła, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) w 2010 r. wyniósł 200,7 tys. ton w wadze żywej (o 12,0% więcej niż przed rokiem), a w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) – 144,3 tys. ton w wbc, tj. więcej o 12,4%.

Wykres 5. **Przeciętne ceny skupu żywca wieprzowego i wołowego**

Ceny skupu żywca wieprzowego w 2010 r. (przy wyższej niż w roku ubiegłym podaży) kształtowały się na poziomie niższym niż w 2009 r. przy czym najniższy poziom zanotowano w lutym (3,82 zł/kg), a najwyższy – w czerwcu (4,80 zł/kg).

Tabela 13 **Ceny skupu żywca i mleka**

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VI 2010		VII-XII 2010		I-XII 2010	
	w zł/kg	I-VI 2009=100	w zł/kg	VII-XII 2009=100	w zł/kg	I-XII 2009=100
Żywiec: wołowy	4,49	104,9	4,75	106,3	4,65	106,2
wieprzowy	3,64	76,8	4,20	91,1	3,91	83,7
drobiowy	3,20	93,0	3,39	98,3	3,30	95,7
Mleko w zł/100 litrów	106,01	123,7	114,70	126,1	110,45	125,2

W I półroczu 2010 r. za 1 kg **żywca wieprzowego** rolnicy otrzymywali średnio 3,64 zł (spadek o 23,2%), natomiast w II półroczu – 4,20 zł (spadek o 8,9%). Średnia roczna cena skupu wynosiła 3,91 zł/kg i była niższa niż przed rokiem o 16,3%. Na targowiskach w 2010 r. średnia cena żywca wieprzowego wynosiła 3,07 zł/kg, w tym w I półroczu – 3,12 zł/kg, a w II półroczu – 3,03 zł/kg, tj. odpowiednio więcej o 0,3% w I półroczu, ale mniej o 5,3% w II półroczu i o 2,5% w całym roku.

Na aktualną sytuację w chowie trzody chlewnej miała wpływ sukcesywnie pogarszająca się opłacalność produkcji żywca wieprzowego wynikająca z utrzymywania się od wielu miesięcy niskich cen żywca wieprzowego w skupie i w obrotach targowiskowych przy jednocześnie wysokim

poziomie cen ziemiopłodów paszowych. Rolnicy jednak nadal podejmują działania w kierunku odbudowy stada świń, czego potwierdzeniem są wyższe niż przed rokiem stany pogłowia macior prośnych.

Relacja ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do ceny żyta w obrocie targowiskowym wynosiła w styczniu 2010 r. – 8,2, w marcu – 8,8, w czerwcu – 10,9, we wrześniu – 7,7 i w grudniu – 7,3 wobec odpowiednio przed rokiem: 7,6; 8,4; 8,8; 10,2 i 8,4.

W I półroczu 2010 r. średnia cena prosiąt na targowiskach wyniosła 123,60 zł/szt., tj. 6,8% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego, a w II półroczu – 126,67 zł/szt., tj. więcej niż w analogicznym okresie 2009 r. o 8,0%.

Wzrosła produkcja **mięsa drobiowego**. W 2010 r. skupiono o 8,5% więcej żywca drobiowego niż przed rokiem (w poprzednim roku notowano spadek o 5,3%, a w 2008 r. wzrost o 36,0 %).

W I półroczu 2010 r. za 1 kg żywca drobiowego płacono w skupie średnio 3,20 zł (mniej niż przed rokiem o 7,0%), a w II półroczu ceny obniżyły się do poziomu 3,39 zł/kg (o 1,7% niższego niż w II półroczu 2009 r.). Średnio w roku za 1 kg żywca drobiowego płacono 3,30 zł, tj. o 4,3% mniej niż w 2009 r.

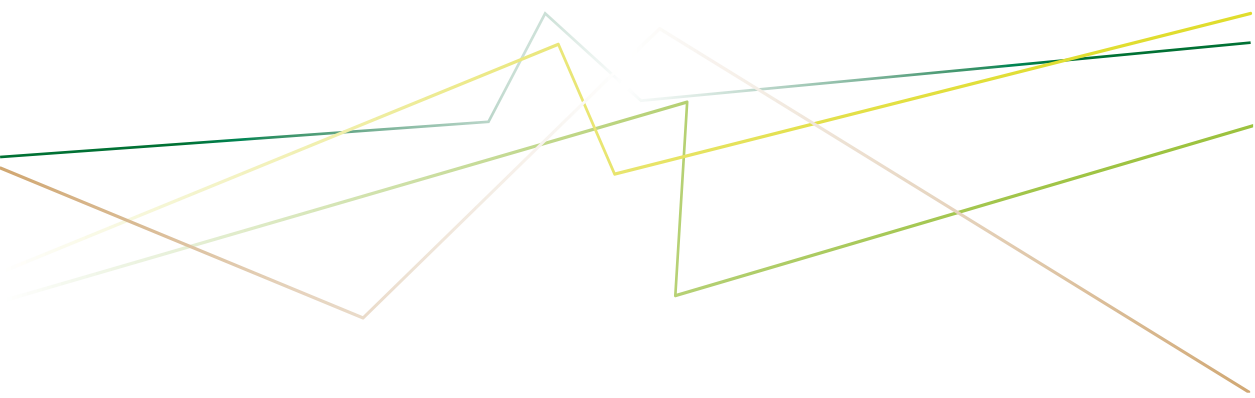
W 2010 r. przy wyższym niż przed rokiem skupie żywca wołowego, ceny wołowiny wykazywały tendencje rosnące.

Cena żywca wołowego (bez cieląt) w I półroczu wyniosła 4,49 zł/kg i była o 4,9% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, a w II półroczu wzrosła do poziomu 4,75 zł/kg, tj. o 6,3% wyższego. Średnioroczna cena skupu żywca wołowego wyniosła 4,65 zł/kg i była wyższa o 6,2%.

Skup żywca wołowego (bez cieląt) w wadze żywej w 2010 r. wyniósł 10,0 tys. ton i był większy o 2,7% niż przed rokiem. W I półroczu zarejestrowano spadek skupu (o 13,0%), a w II półroczu – wzrost (o 15,6%).

Skup mleka w I półroczu 2010 r. wyniósł 72,4 mln litrów i był mniejszy niż przed rokiem o 9,9%, natomiast w II półroczu 2010 r. skupiono 75,8 mln litrów, tj. mniej o 2,1%.

W I półroczu 2010 r. za 100 litrów mleka rolnicy otrzymywali w skupie średnio 106,01 zł (o 23,7% więcej niż przed rokiem), w II półroczu 2010 r. – 114,70 zł (więcej o 26,1%). Średnioroczna cena skupu 100 litrów mleka wyniosła 110,45 zł, tj. o 25,2% więcej niż przed rokiem.

 Część tabelaryczna

1. Wartość produkcji rolniczej

Tabl. 1.1 Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe 2008 r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2008	2009
	w mln zł		na 1 ha użytków rolnych w zł	
Produkcja globalna				
OGÓŁEM	3111,2	3571,3	3222	3750
w tym gospodarstwa indywidualne	2142,1	2499,9	3213	3681
Produkcja roślinna	2027,3	2544,3	2100	2672
w tym gospodarstwa indywidualne	1316,6	1744,4	1975	2568
Produkcja zwierzęca	1083,9	1027,0	1123	1078
w tym gospodarstwa indywidualne	825,5	755,5	1238	1112
Produkcja końcowa				
OGÓŁEM	2508,7	2834,5	2598	2976
w tym gospodarstwa indywidualne	1686,2	1948,3	2530	2869
Produkcja roślinna	1453,7	1838,2	1506	1930
w tym gospodarstwa indywidualne	879,6	1214,7	1319	1788
Produkcja zwierzęca	1055,1	996,3	1093	1046
w tym gospodarstwa indywidualne	806,7	733,6	1210	1080
Produkcja towarowa				
OGÓŁEM	2391,6	2725,9	2477	2862
w tym gospodarstwa indywidualne	1622,0	1823,1	2433	2684
Produkcja roślinna	1340,8	1718,1	1389	1804
w tym gospodarstwa indywidualne	824,4	1079,0	1237	1589

Tabl. 1.1 **Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza** (ceny stałe 2008 r.) (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2008	2009
	w mln zł		na 1 ha użytków rolnych w zł	
Produkcja towarowa (dok.)				
Produkcja zwierzęca	1050,9	1007,8	1088	1058
w tym gospodarstwa indywidualne	797,6	744,1	1197	1095

Tabl. 1.2 **Dynamika wartości globalnej oraz końcowej i towarowej produkcji rolniczej** (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007		2008		2009	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	rok poprzedni = 100					
Wartość globalna	107,3	108,1	96,4	94,1	114,4	117,4
roślinna	112,5	115,5	94,1	89,3	127,0	135,4
zwierzęca	99,3	98,2	101,1	102,9	91,7	89,8
Produkcja końcowa	110,9	108,8	100,5	97,2	111,6	115,4
roślinna	123,2	121,8	99,4	91,7	126,8	140,2
zwierzęca	98,7	97,5	102,0	104,0	91,4	89,3
Produkcja towarowa	105,8	103,2	104,5	104,3	112,0	111,7
roślinna	113,2	110,4	101,3	98,0	128,1	132,5
zwierzęca	98,2	96,7	108,7	111,8	92,3	91,0

Tabl. 1.3 **Globalna i towarowa produkcja rolnicza** (ceny stałe 2008 r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2008	2009
	produkcja globalna		produkcja towarowa	
	w mln zł			
OGÓŁEM	3111,2	3571,3	2391,6	2725,9
Produkcja roślinna	2027,3	2544,3	1340,8	1718,1
w tym:				
Zboża	1020,2	1265,6	719,0	930,8
w tym zboża podstawowe	969,8	1194,1	699,0	910,6
pszenica	527,2	587,0	395,9	445,3
żyto	160,3	180,2	133,5	193,8
jęczmień	140,3	222,5	94,3	173,1
owies	47,3	79,5	25,7	24,5
pszenżyto	94,8	124,9	49,7	74,0
Ziemniaki	247,1	226,4	158,6	136,5
Przemysłowe	300,8	482,2	276,8	420,5
buraki cukrowe	37,9	46,6	37,9	46,6
oleiste	262,4	434,9	238,7	373,1
pozostałe	0,5	0,7	0,2	0,8
Warzywa	97,3	114,5	73,3	85,1
Owoce	70,9	89,3	59,2	74,4
Siano łąkowe	53,1	68,2	0,8	1,2

Tabl. 1.3 **Globalna i towarowa produkcja rolnicza** (ceny stałe 2008 r.) (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2008	2009
	produkcja globalna		produkcja towarowa	
	w mln zł			
Produkcja zwierzęca	1083,9	1027,0	1050,9	1007,8
w tym:				
Żywiec rzeźny ^a	750,7	726,0	732,4	709,6
w tym:				
bydło (bez cieląt)	69,3	53,6	67,2	52,2
cielęta	5,4	5,0	5,1	4,8
trzoda chlewna	257,2	272,4	246,5	262,0
drób	417,9	393,8	413,0	389,9
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-36,0	-55,0	-	-
Mleko krowie	225,4	205,5	215,1	189,7
Jaja kurze	108,1	119,2	90,5	99,0
Wełna	0,1	0,1	0,1	0,1

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

2. Użytkowanie gruntów. Powierzchnia zasiewów

Tabl. 2.1 Użytkowanie gruntów

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia ogólna	Użytki				
			razem	w dobrej			
				razem	pod zasiewami	grunty ugorowane	
							W
1.	Ogółem	2008 ^a	2237673	965481	890705	708633	25974
2.		2009 ^a	2236835	952326	885541	697933	28366
3.		2010	1085053	955312	874356	662011	31768
4.	w tym gospodarstwa indywidualne	2008 ^a	711809	666624	644652	499849	18963
5.		2009 ^a	724366	679214	675209	506427	20530
6.		2010	680860	632221	605437	430768	25916
							W odsetkach
7.	Ogółem	2008	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
8.		2009	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
9.		2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
10.	w tym gospodarstwa indywidualne	2008 ^a	31,8	69,0	72,4	x	73,0
11.		2009 ^a	32,4	71,3	76,2	x	72,4
12.		2010	62,7	66,2	69,2	65,1	81,6
							W odsetkach
13.	Ogółem	2008 ^a	100,0	43,1	39,8	31,7	1,1
14.		2009 ^a	100,0	42,6	39,6	31,2	1,3
15.		2010	100,0	88,0	80,6	61,0	2,9
16.	w tym gospodarstwa indywidualne	2008 ^a	100,0	93,7	90,6	70,2	2,7
17.		2009 ^a	100,0	93,8	93,2	69,9	2,8
18.		2010	100,0	92,9	88,9	63,3	3,8

^a Od 2007 r. wprowadzono pojęcie gruntów utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej. Dane dla gruntów ornych,

rolne						Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty	Lp.
kulturze					pozostałe			
uprawy trwałe		ogrody przydo- mowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe				
razem	w tym sady							
hektarach								
x	15114	x	107338	33648	74776	821197	450995	1.
x	15096	x	110659	33488	66785	822454	462055	2.
28127	24695	1282	117467	33702	80956	23872	105869	3.
x	13910	x	86917	25014	21972	10456	34728	4.
x	14069	x	90473	25711	22005	10419	34732	5.
26144	23329	1199	94713	26697	26784	15771	32869	6.
(według grup użytkowników)								
x	100,0	x	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	7.
x	100,0	x	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	8.
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	9.
x	92,0	x	81,0	74,3	29,4	1,3	7,7	10.
x	93,2	x	81,8	76,8	32,9	1,3	7,5	11.
92,9	94,5	93,5	80,6	79,2	33,1	66,1	31,0	12.
(według rodzajów użytków)								
x	0,7	x	4,8	1,5	3,3	36,7	20,2	13.
x	0,7	x	4,9	1,5	3,0	36,8	20,6	14.
2,6	2,3	0,1	10,8	3,1	7,5	2,2	9,7	15.
x	2,0	x	12,2	3,5	3,1	1,5	4,8	16.
x	1,9	x	12,6	3,6	3,0	1,4	4,8	17.
3,8	3,4	0,2	13,9	3,9	4,0	2,3	4,8	18.

sadów, łąk i pastwisk nie są w pełni porównywalne do lat poprzednich.

Tabl. 2.2 Powierzchnia gruntów ugorowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010 ^a		2008	2009	2010 ^a
	w ha			2009=100	w odsetkach użytków rolnych grup gospodarstw		
OGÓŁEM	25974	28366	31768	12,0	2,7	3,0	3,3
w tym gospodarstwa indywidualne	18963	20530	25916	26,2	2,8	2,3	4,1

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.

 Tabl. 2.3 Powierzchnia zasiewów według siedziby użytkownika
 Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010 ^a	
	w ha			2009=100
	Ogółem			
OGÓŁEM	708633	697933	662011	94,9
Zboża	510602	509195	425856	83,6
zboża podstawowe	470087	467349	394599	84,4
pszenica	187596	181528	166939	92,0
żyto	92065	95947	69484	72,4
jęczmień	86504	85290	60547	71,0
owies	53441	46920	39537	84,3
pszenżyto	50483	57663	58090	100,7
mieszanki zbożowe	25102	25574	14817	57,9
gryka	9049	8290	10263	128,8
proso	75	5	486	97 razy
pozostałe zbożowe	142	1210	924	76,4
kukurydza na ziarno	6147	6767	4768	70,5
Strączkowe na nasiona ^a	6144	5102	12421	243,5
jadalne	311	275	881	320,4
pastewne	5833	4827	11540	239,1
Ziemniaki ^b	25181	24870	15402	61,9
Przemysłowe ^c	110390	114796	130967	114,1
w tym:				
buraki cukrowe	8653	9643	12103	125,5
oleiste	101737	105092	118816	113,1
w tym rzepak i rzepik	98425	102006	116520	114,2

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Łącznie z działkami. ^c Bez ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, które są ujęte w grupie upraw pozostałych.

Tabl. 2.3 **Powierzchnia zasiewów według siedziby użytkownika** (dok.)
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010 ^a	
	w ha			2009=100
Ogółem (dok.)				
Pastewne	42575	32324	42978	133,0
w tym:				
okopowe	1779	2026	300	14,8
kukurydza na paszę	13837	11432	9234	80,8
Pozostałe uprawy	13741	11646	34387	295,3
w tym warzywa gruntowe ^b	4151	4335	2921	67,4
w tym gospodarstwa indywidualne				
OGÓŁEM	499849	506427	430768	85,1
Zboża	380163	388860	300690	77,3
zboża podstawowe	343589	353408	274535	77,7
pszenica	125611	125414	97834	78,0
żyto	70474	75669	55232	73,0
jęczmień	61459	63873	40628	63,6
owies	46584	42596	34882	81,9
pszenżyto	39461	45857	45959	100,2
mieszanki zbożowe	24895	25213	14055	55,7
gryka	8036	6752	8310	123,1
proso	75	–	475	x
pozostałe zbożowe	142	–	800	x
kukurydza na ziarno	3427	3487	2516	72,2
Strączkowe na nasiona ^a	5331	4081	10290	252,1
jadalne	162	104	792	761,5
pastewne	5169	3977	9498	238,8
Ziemniaki ^b	22857	23235	12616	54,3
Przemysłowe ^c	54866	59558	69459	116,6
w tym:				
buraki cukrowe	4712	4235	6218	146,8
oleiste	50154	55262	63193	114,4
w tym rzepak i rzepik	47860	52858	61467	116,3
Pastewne	26005	21598	28390	131,4
w tym:				
okopowe	1724	1902	217	11,4
kukurydza na paszę	3709	4894	3506	71,6
Pozostałe uprawy	10627	9095	9323	102,5
w tym warzywa gruntowe ^b	3669	4094	2510	61,3

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Łącznie z działkami. ^c Bez ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, które są ujęte w grupie upraw pozostałych.

Tabl. 2.4 Struktura zasiewów według siedziby użytkownika
 Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	Różnica 2010–2009
	w odsetkach			
Ogółem				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	x
Zboża	72,1	73,0	64,3	-8,7
zboża podstawowe	66,3	67,0	59,6	-7,4
pszenica	26,5	26,0	25,2	-0,8
żyto	13,0	13,7	10,5	-3,2
jęczmień	12,2	12,2	9,1	-3,1
owies	7,5	6,7	6,0	-0,7
pszenżyto	7,1	8,3	8,8	+0,5
mieszanki zbożowe	3,5	3,7	2,2	-1,5
gryka	1,3	1,2	1,6	+0,4
proso	0,0	0,0	0,1	+0,1
pozostałe zbożowe	0,0	0,2	0,1	-0,1
kukurydza na ziarno	0,9	1,0	0,7	-0,3
Strączkowe na nasiona ^a	0,9	0,7	1,9	+1,2
jadalne	0,0	0,0	0,1	+0,1
pastewne	0,8	0,7	1,7	+1,0
Ziemniaki	3,6	3,6	2,3	-1,3
Przemysłowe ^b	15,6	16,4	19,8	+3,4
w tym:				
buraki cukrowe	1,2	1,4	1,8	+0,4
oleiste	14,4	15,1	17,9	+2,8
w tym rzepak i rzepik	13,9	14,6	17,6	+3,0
Pastewne	6,0	4,6	6,5	+1,9
w tym:				
okopowe	0,3	0,3	0,0	-0,3
kukurydza na paszę	2,0	1,6	1,4	-0,2
Pozostałe uprawy	1,9	1,7	5,2	+3,5
w tym warzywa gruntowe	0,6	0,6	0,4	-0,2

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Bez ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, które są ujęte w grupie upraw pozostałych.

Tabl. 2.4 **Struktura zasiewów według siedziby użytkownika**

(dok.)

Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	Różnica 2010–2009
	w odsetkach			
w tym gospodarstwa indywidualne				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	x
Zboża	76,1	76,8	69,8	-7,0
zboża podstawowe	68,7	69,8	63,7	-6,1
pszenica	25,1	24,8	22,7	-2,1
żyto	14,1	14,9	12,8	-2,1
jęczmień	12,3	12,6	9,4	-3,2
owies	9,3	8,4	8,1	-0,3
pszenżyto	7,9	9,1	10,7	+1,6
mieszanki zbożowe	5,0	5,0	3,3	-1,7
gryka	1,6	1,3	1,9	+0,6
proso	0,0	x	0,1	-0,1
pozostałe zbożowe	0,0	x	0,2	-0,2
kukurydza na ziarno	0,7	0,7	0,6	-0,1
Strączkowe na nasiona ^a	1,1	0,8	2,4	+1,6
jadalne	0,0	0,0	0,2	+0,2
pastewne	1,0	0,8	2,2	+1,4
Ziemniaki	4,6	4,6	2,9	-1,7
Przemysłowe ^b	11,0	11,8	16,1	+4,3
w tym:				
buraki cukrowe	0,9	0,8	1,4	+0,6
oleiste	10,0	10,9	14,7	+3,8
w tym rzepak i rzepik	9,6	10,4	14,3	+3,9
Pastewne	5,2	4,3	6,6	+2,3
w tym:				
okopowe	0,3	0,4	0,1	-0,3
kukurydza na paszę	0,7	1,0	0,8	-0,2
Pozostałe uprawy	2,1	1,8	2,2	+0,4
w tym warzywa gruntowe	0,7	0,8	0,6	-0,2

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Bez ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, które są ujęte w grupie upraw pozostałych.

3. Produkcja roślinna

Tabl. 3.1 Plony głównych ziemiopłodów

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	z 1 ha w dt			2009=100
Ogółem				
Zboża	30,8	41,2	43,7	106,1
zboża podstawowe	31,7	42,2	44,9	106,4
pszenica	40,2	50,1	54,4	108,6
żyto	29,3	35,9	33,6	93,6
jęczmień	25,5	39,5	42,6	107,8
owies	16,9	32,2	33,8	105,0
pszenżyto	31,2	40,2	41,1	102,2
mieszanki zbożowe	18,3	31,7	32,8	103,5
gryka	7,9	10,8	12,5	115,7
proso	5,0	.	19,0	x
pozostałe zbożowe	8,0	28,4	25,0	88,0
kukurydza na ziarno	47,0	46,1	51,9	112,6
Strączkowe na nasiona ^a	13,4	19,8	17,1	86,4
jadalne	11,8	16,4	20,2	123,2
pastewne	13,5	20,0	16,9	84,5
Ziemniaki	215	227	232	102,2
Rzepak i rzepik	27,3	33,0	25,7	77,9
Buraki cukrowe	400	460	459	99,8
Kukurydza na zielonkę	312	422	396	93,8
Okopowe pastewne	334	412	357	86,7
Siano ^b :				
z trwałych użytków zielonych	29,1	38,0	34,9	91,8
z roślin motylkowych z trawami	30,7	38,0	34,1	89,7

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.1 Plony głównych ziemiopłodów

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	z 1 ha w dt			2009=100
w tym gospodarstwa indywidualne				
Zboża	25,8	36,8	37,7	102,4
zboża podstawowe	26,6	37,6	38,7	102,9
pszenica	32,7	43,8	45,5	103,9
żyto	25,7	32,4	32,1	99,1
jęczmień	21,2	35,0	37,1	106,0
owies	16,8	32,1	33,0	102,8
pszenżyto	28,9	37,7	37,9	100,5
mieszanki zbożowe	18,3	31,9	32,7	102,5
gryka	8,2	11,2	12,5	111,6
proso	5,0	–	19,0	x
pozostałe zbożowe	8,0	–	25,0	x
kukurydza na ziarno	46,3	43,1	49,3	114,4
Strączkowe na nasiona ^a	14,0	21,6	18,6	86,1
jadalne	14,1	23,9	20,4	85,4
pastewne	14,0	21,5	18,5	86,0
Ziemniaki	203	223	221	99,1
Rzepak i rzepik	24,7	30,5	25,2	82,6
Buraki cukrowe	365	454	445	98,0
Kukurydza na zielonkę	406	440	400	90,9
Okopowe pastewne	340	396	373	94,2
Siano ^b :				
z trwałych użytków zielonych	30,9	41,5	37,8	91,1
z roślin motylkowych z trawami	31,6	41,7	39,3	94,2

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.2 Zbiory głównych ziemiopłodów

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w dt			2009=100
Ogółem				
Zboża	15744014	20978596	18610310	88,7
zboża podstawowe	14921417	19731178	17717277	89,8
pszenica	7542576	9092303	9082095	99,9
żyto	2695777	3439865	2334868	67,9
jęczmień	2202380	3371991	2576606	76,4
owies	904064	1509202	1337137	88,6
pszenżyto	1576620	2317817	2386571	103,0
mieszanki zbożowe	459980	811704	485278	59,8
gryka	71911	89140	128061	143,7
proso	375	–	9236	x
pozostałe zbożowe	1136	34331	23125	67,4
kukurydza na ziarno	289195	312243	247333	79,2
Strączkowe na nasiona ^a	82366	101190	212467	210,0
jadalne	3669	4498	17836	396,5
pastewne	78697	96692	194631	201,3
Ziemniaki	5414632	5643393	3578886	63,4
Rzepak i rzepik	2687872	3363347	2999369	89,2
Buraki cukrowe	3459797	4432531	5556010	125,3
Kukurydza na zielonkę	4314879	4820340	3660733	75,9
Okopowe pastewne	594284	835046	107170	12,8
Siano ^b :				
z trwałych użytków zielonych	4104092	5480008	5280520	96,4
z roślin motylkowych z trawami	757909	672149	1099569	163,6

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.2 Zbiory głównych ziemiopłodów

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w dt			2009=100
w tym gospodarstwa indywidualne				
Zboża	9825852	14303609	11347066	79,3
zboża podstawowe	9145357	13274042	10630801	80,1
pszenica	4107222	5490808	4455496	81,1
żyto	1811182	2451676	1772947	72,3
jęczmień	1302020	2237194	1508655	67,4
owies	782611	1367332	1151106	84,2
pszenżyto	1142322	1727032	1742597	100,9
mieszanki zbożowe	454419	803655	459326	57,2
gryka	65895	75622	103875	137,4
proso	375	–	9025	x
pozostałe zbożowe	1136	–	20000	x
kukurydza na ziarno	158670	150290	124039	82,5
Strączkowe na nasiona ^a	74886	88054	191847	217,9
jadalne	2280	2486	16134	649,0
pastewne	72606	85568	175713	205,3
Ziemniaki	4648131	5179780	2788136	53,8
Rzepak i rzepik	1183242	1610864	1546498	96,0
Buraki cukrowe	1718293	1922690	2767047	143,9
Kukurydza na zielonkę	1505854	2153360	1402400	65,1
Okopowe pastewne	586160	753192	81005	10,8
Siano ^b :				
z trwałych użytków zielonych	3460395	4824582	4590826	95,2
z roślin motylkowych z trawami	605436	581353	935356	160,9

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.3 **Udział gospodarstw indywidualnych w produkcji głównych ziemiopłodów**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010
	w %		
Zboża	62,4	68,2	61,0
zboża podstawowe	61,3	67,3	60,0
pszenica	54,5	60,4	49,1
żyto	67,2	71,3	75,9
jęczmień	59,1	66,3	58,6
owies	86,6	90,6	86,1
pszenżyto	72,5	74,5	73,0
mieszanki zbożowe	98,8	99,0	94,7
gryka	91,6	84,8	81,1
proso	100,0	x	97,7
pozostałe zbożowe	100,0	x	86,5
kukurydza na ziarno	54,9	48,1	50,2
Strączkowe na nasiona ^a	90,9	87,0	90,3
jadalne	62,1	55,3	90,5
pastewne	92,3	88,5	90,3
Ziemniaki	85,8	91,8	77,9
Rzepak i rzepik	44,0	47,9	51,6
Buraki cukrowe	49,7	43,4	49,8
Kukurydza na zielonkę	34,9	44,7	38,3
Okopowe pastewne	98,6	90,2	75,6
Siano ^b :			
z trwałych użytków zielonych	84,3	88,0	86,9
z roślin motylkowych z trawami	79,9	86,5	85,1

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.4 **Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych oraz wapniowych w latach gospodarczych (w przeliczeniu na czysty składnik)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2008/2009=100
	W tonach			
Nawozy mineralne i chemiczne (NPK)	125619	115609	117475	101,6
azotowe (N)	73389	73685	68879	93,5
fosforowe (P ₂ O ₅)	23319	18832	21591	114,7
potasowe (K ₂ O)	28912	23092	27005	116,9

Tabl. 3.4 **Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych oraz wapniowych** (dok.)
w latach gospodarczych (w przeliczeniu na czysty składnik)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2008/2009=100
	W tonach (dok.)			
Nawozy wapniowe (CaO)	74925	59835	63002	105,3
Na 1 ha użytków rolnych w kg				
Nawozy mineralne i chemiczne (NPK)	130,1	121,4	123,0	101,3
azotowe (N)	76,0	77,4	72,1	93,2
fosforowe (P ₂ O ₅)	24,2	19,8	22,6	114,1
potasowe (K ₂ O)	29,9	24,2	28,3	116,9
Nawozy wapniowe (CaO)	77,6	62,8	65,9	104,9

Tabl. 3.5 **Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2008	2009	2010	2009=100	2008	2009	2010	2009=100
Powierzchnia w hektarach								
OGÓŁEM	4151	4335	2921	67,4	3669	4094	2510	61,3
Kapusta	888	1005	579	57,6	854	984	518	52,6
Kalafiory	130	177	136	76,8	124	176	125	71,0
Cebula	336	404	173	42,8	250	302	138	45,7
Marchew jadalna	678	761	534	70,2	662	715	450	62,9
Buraki ćwikłowe	315	360	234	65,0	313	359	214	59,6
Ogórki	358	387	216	55,8	329	376	179	47,6
Pomidory	96	133	64	48,1	96	133	50	37,6
Pozostałe ^a	1349	1109	984	88,7	1039	1049	836	79,7
Zbiory w tonach								
OGÓŁEM	91156	110084	83721	76,1	86582	103164	76698	74,3
Kapusta	35240	41782	32630	78,1	34138	40868	30032	73,5
Kalafiory	2467	3083	2213	71,8	2364	3065	2130	69,5
Cebula	6753	9018	3967	44,0	5680	5293	3173	59,9
Marchew jadalna	17639	22739	18805	82,7	17176	21354	16190	75,8

Tabl. 3.5 Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2008	2009	2010	2009=100	2008	2009	2010	2009=100
Zbiory w tonach (dok.)								
Buraki ćwikłowe	9005	11230	8769	78,1	8979	11211	8149	72,7
Ogórki	4955	4352	3382	77,7	4608	4200	3318	79,0
Pomidory	1011	1330	1026	77,1	1010	1329	1001	75,3
Pozostałe ^a	14088	16549	12929	78,1	12627	15845	12704	80,2
Plony z 1 ha w dt								
Kapusta	397	416	563	135,3	400	415	580	139,8
Kalafiory	190	175	162	92,6	190	175	170	97,1
Cebula	201	223	230	103,1	227	175	230	131,4
Marchew jadalna	260	299	352	117,7	259	298	360	120,8
Buraki ćwikłowe	286	312	374	119,9	286	312	380	121,8
Ogórki	138	112	157	140,2	140	112	185	165,2
Pomidory	105	100	160	160,0	105	100	200	200,0
Pozostałe ^a	104	149	131	87,9	122	151	152	100,7

^a Selery, pory, pietruszka, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi i inne.

Tabl. 3.6 Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2008	2009	2010	2009=100	2008	2009	2010	2009=100
Powierzchnia w hektarach								
OGÓŁEM	10885	11729	19806	168,9	9743	10790	18758	173,8
Jabłonie	2022	2443	7424	303,9	1778	2137	6970	326,2
Grusze	347	485	266	54,8	329	418	248	59,3
Śliwy	205	267	317	118,7	183	246	295	119,9
Wiśnie	237	304	442	145,4	219	287	410	142,9
Czereśnie	197	306	866	283,0	169	279	859	307,9
Pozostałe ^a	7878	7924	10490	132,4	7065	7423	9976	134,4

^a Brzoskwinie, morele i orzechy włoskie.

Tabl. 3.6 Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (dok.)

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2008	2009	2010	2009=100	2008	2009	2010	2009=100
Zbiory w tonach								
OGÓŁEM	13144	21054	18094	85,9	11117	17533	16474	94,0
Jabłonie	9506	14868	15972	107,4	7708	11756	14453	122,9
Grusze	758	2193	542	24,7	731	2130	526	24,7
Śliwy	818	1102	379	34,4	753	936	359	38,4
Wiśnie	934	1064	434	40,8	838	946	381	40,2
Czereśnie	900	1511	684	45,2	859	1449	671	46,3
Pozostałe ^a	228	316	84	26,4	228	316	84	26,4
Plony z 1 ha w dt								
Jabłonie	47,0	60,9	21,5	35,3	43,4	55,0	20,7	37,6
Grusze	21,8	45,2	20,3	44,9	22,2	51,0	21,3	41,8
Śliwy	40,0	41,2	11,9	28,9	41,2	38,0	12,2	32,1
Wiśnie	39,5	35,0	9,8	28,0	38,2	33,0	9,3	28,2
Czereśnie	45,7	49,4	7,9	16,0	50,9	52,0	7,8	15,0
Pozostałe ^a	0,3	0,4	0,1	25,0	0,3	0,4	0,1	25,0

^a Brzoskwinie, morele i orzechy włoskie.

Tabl. 3.7 Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

WYSZCZE- GÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2008	2009	2010	2009=100	2008	2009	2010	2009=100
Powierzchnia w hektarach								
OGÓŁEM	5821	6081	6490	106,7	5684	6006	6180	102,9
Truskawki	2190	2305	1252	54,3	2084	2285	1195	52,3
Maliny ^a	227	253	1755	693,7	227	253	1651	652,6
Porzeczki	2769	2798	2174	77,7	2768	2798	2073	74,1
Agrest	48	53	189	356,6	48	53	174	328,3
Pozostałe	587	672	1120	166,7	557	617	1087	176,2

^a Łącznie z jeżyną bezkolcową.

Tabl. 3.7 **Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2008	2009	2010	2009=100	2008	2009	2010	2009=100
Zbiory w tonach								
OGÓŁEM	18485	22743	14121	62,1	17881	22461	13822	61,5
Truskawki	8258	10951	4057	37,0	7730	10904	4026	36,9
Maliny ^a	319	453	2147	473,5	319	453	2147	473,5
Porzeczki	7313	7995	5187	64,9	7313	7995	5187	64,9
Agrest	366	345	830	240,6	366	345	830	240,6
Pozostałe	2228	2998	1901	63,4	2152	2764	1632	59,0
Plony z 1 ha w dt								
Truskawki	37,7	47,5	32,4	68,2	37,1	47,7	33,7	70,6
Maliny ^a	14,1	18,0	12,2	67,8	14,1	18,0	13,0	72,2
Porzeczki	26,4	28,6	23,9	83,6	26,4	28,6	25,0	87,4
Agrest	76,1	65,0	43,9	67,5	76,4	65,0	47,6	73,2
Pozostałe	38,0	44,6	17,0	38,1	38,6	44,8	15,0	33,5

^a Łącznie z jeżyną bezkolcową.

4. Produkcja zwierzęca

Tabl. 4.1 **Pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu**^a

Stan w czerwcu – bydło, owce i drób ogółem

Stan w lipcu – trzoda chlewna

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2009=100
Ogółem w sztukach				
Bydło	110691	96079	95604	99,5
w tym krowy	44501	39222	37643	96,0
Trzoda chlewna	416742	373221	365363	97,9
w tym lochy	42839	37835	38827	102,6
Owce	5927	5735	6045	105,4
Drób ogółem	7185636	5835347	5867298	100,5
Na 100 ha użytków rolnych w sztukach				
Bydło	11,5	10,1	10,0	99,0
w tym krowy	4,6	4,1	3,9	95,1
Trzoda chlewna	43,2	39,2	38,2	97,4
w tym lochy	4,4	4,0	4,1	102,5
Owce	0,6	0,6	0,6	100,0
Drób ogółem	744,3	612,7	614,2	100,2
w tym gospodarstwa indywidualne w sztukach				
Bydło	80695	68360	72873	106,6
w tym krowy	31145	27763	28579	102,9
Trzoda chlewna	262698	213979	204452	95,5
w tym lochy	20228	15765	17114	108,6
Owce	4728	4601	5060	110,0
Drób ogółem	6046124	4683951	4619383	98,6
W % ogółem				
Bydło	72,9	71,1	76,2	107,2
w tym krowy	70,0	70,8	75,9	107,2
Trzoda chlewna	63,0	57,3	56,0	97,7
w tym lochy	47,2	41,7	44,1	105,8
Owce	79,8	80,2	83,7	104,4
Drób ogółem	84,1	80,3	78,7	98,0
Na 100 ha użytków rolnych w sztukach				
Bydło	12,1	10,1	11,5	113,9
w tym krowy	4,7	4,1	4,5	109,8
Trzoda chlewna	39,4	31,5	32,3	102,5
w tym lochy	3,0	2,3	2,7	117,4
Owce	0,7	0,7	0,8	114,3
Drób ogółem	907,0	689,6	730,7	106,0

^a W wieku powyżej 2 tygodni.

Tabl. 4.2 **Pogłowie bydła według grup wiekowo-użytkowych**
Stan w końcu półrocza

LATA PÓŁROCZA	Ogółem	Cielęta w wieku poniżej 1 roku	Młode bydło w wieku 1-2 lat	Bydło w wieku 2 lata i więcej		
				razem	w tym krowy	
Ogółem w sztukach						
2008	I	110691	33038	26998	50655	44501
	II	104360	30072	23835	50453	42913
2009	I	96079	26860	22133	47086	39222
	II	91200	25749	20831	44620	38724
2010	I	95604	26442	23033	46129	37643
	II	91243	25008	22377	43858	37935
2009 = 100	I	99,5	98,4	104,1	98,0	96,0
	II	100,0	97,1	107,4	98,3	98,0
W odsetkach						
2008	I	100,0	29,8	24,4	45,8	40,2
	II	100,0	28,8	22,8	48,4	41,1
2009	I	100,0	28,0	23,0	49,0	40,8
	II	100,0	28,2	22,9	48,9	42,5
2010	I	100,0	27,7	24,1	48,2	39,4
	II	100,0	27,4	24,5	48,1	41,6
w tym gospodarstwa indywidualne w sztukach						
2008	I	80695	24484	20472	35739	31145
	II	74854	21414	17657	35783	29992
2009	I	68360	18460	16242	33658	27763
	II	65075	18520	14646	31909	27537
2010	I	72873	19515	17582	35776	28579
	II	68738	18213	17309	33216	28472
2009 = 100	I	106,6	105,7	108,3	106,3	102,9
	II	105,6	98,3	118,2	104,1	103,4
W odsetkach						
2008	I	100,0	30,3	25,4	44,3	38,6
	II	100,0	28,6	23,6	47,8	40,1
2009	I	100,0	27,0	23,8	49,2	40,6
	II	100,0	28,5	22,5	49,0	42,3
2010	I	100,0	26,8	24,1	49,1	39,2
	II	100,0	26,5	25,2	48,3	41,4

Tabl. 4.3 **Pogłowie trzody chlewnej według grup wiekowo-użytkowych**
Stan w końcu miesiąca

LATA MIESIĄCE	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej				
				na ubój	na chów			
					razem	w tym lochy		
					razem	razem	w tym prośne	
Ogółem w sztukach								
2008	marzec	435230	120110	113844	160304	40972	40037	25125
	lipiec	416742	126032	96316	150717	43677	42839	24653
	listopad	394526	118108	98079	144086	34253	33462	21375
2009	marzec	341329	102648	94334	105136	39211	38333	24297
	lipiec	373221	111599	101030	121801	38791	37835	25019
	listopad	349251	113307	82768	115630	37546	36634	24576
2010	marzec	357559	105578	93242	119783	38956	37951	26023
	lipiec	365363	112079	94444	118952	39888	38827	25280
	listopad	346860	106528	88086	114505	37741	36709	23914
2009= = 100	marzec	104,8	102,9	98,8	113,9	99,3	99,0	107,1
	lipiec	97,9	100,4	93,5	97,7	102,8	102,6	101,0
	listopad	99,3	94,0	106,4	99,0	100,5	100,2	97,3
W odsetkach								
2008	marzec	100,0	27,6	26,2	36,8	9,4	9,2	5,8
	lipiec	100,0	30,2	23,1	36,2	10,5	10,3	5,9
	listopad	100,0	29,9	24,9	36,5	8,7	8,5	5,4
2009	marzec	100,0	30,1	27,6	30,8	11,5	11,2	7,1
	lipiec	100,0	29,9	27,1	32,6	10,4	10,1	6,7
	listopad	100,0	32,4	23,7	33,1	10,8	10,5	7,0
2010	marzec	100,0	29,5	26,1	33,5	10,9	10,6	7,3
	lipiec	100,0	30,7	25,8	32,6	10,9	10,6	6,9
	listopad	100,0	30,7	25,4	33,0	10,9	10,6	6,9
w tym gospodarstwa indywidualne w sztukach								
2008	marzec	272590	66871	74067	109766	21886	21133	13104
	lipiec	262698	80106	56372	105306	20914	20228	12058
	listopad	241321	69997	62225	93421	15678	15016	9373
2009	marzec	186641	48659	60853	60996	16133	15393	10109
	lipiec	213979	57374	70215	69820	16570	15765	9989
	listopad	192182	60298	53841	61674	16369	15594	9779

Tabl. 4.3 **Pogłowie trzody chlewnej według grup wiekowo-użytkowych** (dok.)
Stan w końcu miesiąca

LATA MIESIĄCE	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej				
				na ubój	na chów			
					razem	w tym lochy		
				razem	w tym prośne			
w tym gospodarstwa indywidualne w sztukach (dok.)								
2010	marzec	203276	51433	60176	73575	18092	17234	10831
	lipiec	204452	57475	60569	68394	18014	17114	10015
	listopad	188180	50978	55695	64936	16571	15678	8914
2009=	marzec	108,9	105,7	98,9	120,6	112,1	112,0	107,1
= 100	lipiec	95,5	100,2	86,3	98,0	108,7	108,6	100,3
	listopad	97,9	84,5	103,4	105,3	101,2	100,5	91,2
W odsetkach								
2008	marzec	100,0	24,5	27,2	40,3	8,0	7,8	4,8
	lipiec	100,0	30,5	21,4	40,1	8,0	7,7	4,6
	listopad	100,0	29,0	25,8	38,7	6,5	6,2	3,9
2009	marzec	100,0	26,1	32,6	32,7	8,6	8,2	5,4
	lipiec	100,0	26,8	32,8	32,6	7,8	7,4	4,7
	listopad	100,0	31,4	28,0	32,1	8,5	8,1	5,1
2010	marzec	100,0	25,3	29,6	32,6	8,9	8,5	5,3
	lipiec	100,0	28,1	29,6	33,5	8,8	8,4	4,9
	listopad	100,0	27,1	29,6	34,5	8,8	8,3	4,7

Tabl. 4.4 **Drób^a**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010 ^c	
			ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Kury w tys. szt.	6951,6	5593,6	10031,6	8960,9
w tym nioski	1761,1	1456,1	1926,5	1464,8
Gęsi w tys. szt.	42,9	25,0	43,3	43,3
Indyki w tys. szt.	77,4	59,0	180,7	180,7
Kaczki ^b w tys. szt.	113,8	157,8	134,5	134,0
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	720,0	587,4	1050,1	1417,4
w tym nioski	182,4	152,9	201,7	231,7

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.

Tabl. 4.5 **Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010
Żywcza rzeźnego w wadze żywej w tys. ton: ogółem ^a	210,2	194,7	220,5
w tym:			
wołowego (bez cielęcego)	17,2	13,0	12,1
cielęcego	0,7	0,6	0,3
wieprzowego	73,5	67,6	80,8
drobiowego	118,6	113,2	127,0
Żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso w tys. ton:			
ogółem ^b	160,7	148,9	168,9
na 1 ha użytków rolnych w kg	166,4	156,4	180,2
Mleka krowiego w mln litrów	198,8	186,0	174,3
na 1 ha użytków rolnych w litrach	206	195	186
przeciętny roczny udój od 1 krowy w litrach	4630	4616	4575

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki. ^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński, drobiowy, kozi, króliczy i dziczyzna – w wadze poubojowej ciepłej (wbc); łącznie z tłuszczami i podrobami.

Tabl. 4.6 **Produkcja pasz dodatkowych oraz powierzchnia nawozów zielonych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009		2010	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Produkcja pasz dodatkowych w decytonach				
Wysłodki buraczane	2216266	961345	2778006	1383524
Liście okopowych ogółem	2466780	1187303	2810158	1407826
buraków cukrowych	2216266	961345	2778006	1383524
okopowych pastewnych	250514	225958	32152	24302
Plewy motylkowych	23884	20134	12442	8316
Słoma strączkowych	116031	102682	233558	210856
Poplony i wsiewki na paszę	8723	8023	19257	15720
Powierzchnia nawozów zielonych w hektarach				
Nawozy zielone w plonie głównym	724	412	2267	1217
strączkowe na przeoranie	80	39	188	188
motylkowe drobnonasienne, trawy i inne pastewne na przeoranie	507	252	1800	891
łubin gorzki na przeoranie	137	120	279	138

5. Skup ważniejszych produktów rolnych i ich ceny

Tabl. 5.1 Skup ważniejszych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2009=100
Ogółem				
Zboża ogółem w tonach	889033	1243861	1032167	83,0
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	867507	1224471	1018825	83,2
pszenica	478817	563138	632846	112,4
żyto	205733	364096	141753	38,9
jęczmień	69238	143184	117639	82,2
owies z mieszankami zbożowymi	40412	28111	24692	87,8
pszenżyto	73307	125942	101895	80,9
zboża podstawowe siewne	1826	2344	852	36,3
Ziemniaki ogółem w tonach	94104	94661	115287	121,8
Buraki cukrowe w tonach	345979	443253	498723	112,5
Rzepak i rzepik w tonach	246887	291034	287249	98,7
Warzywa ogółem w tonach	9365	11203	8636	77,1
Owoce ogółem w tonach	20464	19550	9388	48,0
Żywiec rzeźny ^a w tonach	191531	179209	200683	112,0
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	12907	9743	10005	102,7
cielęta	229	209	175	83,7
trzoda chlewna	61776	58823	70734	120,2
drób ogółem	116594	110394	119744	108,5
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w tonach	136706	128400	144345	112,4
Mleko krowie w tys. litrów	161958	157731	148164	93,9

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej. ^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej ciepłej (wbc).

Tabl. 5.1 Skup ważniejszych produktów rolnych

(cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2009=100
I półrocze				
Zboża ogółem w tonach	173483	379911	305704	80,5
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	169445	375516	302473	80,5
pszenica	121020	222048	176425	79,5
żyto	20526	76243	55961	73,4
jęczmień	10009	35682	24646	69,1
owies z mieszankami zbożowymi	5014	5613	9833	175,2
pszenżyto	12876	35930	35608	99,1
zboża podstawowe siewne	336	567	265	46,7
Ziemniaki ogółem w tonach	16686	16068	17965	111,8
Buraki cukrowe w tonach
Rzepak i rzepik w tonach	4814	12138	53818	443,4
Warzywa ogółem w tonach	4287	2650	3284	123,9
Owoce ogółem w tonach	5914	4685	1804	38,5
Żywiec rzeźny ^a w tonach	99859	88349	97538	110,4
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	7126	4398	3828	87,0
cielęta	109	93	87	93,5
trzoda chlewna	31025	30153	35648	118,2
drób ogółem	61584	53690	57963	108,0
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w tonach	71111	63465	70439	111,0
Mleko krowie w tys. litrów	78918	80331	72383	90,1

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej. ^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej ciepłej (wbc).

Tabl. 5.1 Skup ważniejszych produktów rolnych (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2009=100
II półrocze				
Zboża ogółem w tonach	715550	863950	726463	84,1
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	698062	848955	716352	84,4
pszenica	357797	341090	456421	133,8
żyto	185207	287853	85792	29,8
jęczmień	59229	107502	92993	86,5
owies z mieszankami zbożowymi	35398	22498	14859	66,0
pszenżyto	60431	90012	66287	73,6
zboża podstawowe siewne	1490	1777	587	33,0
Ziemniaki ogółem w tonach	77418	78593	97322	123,8
Buraki cukrowe w tonach	345979	443253	498723	112,5
Rzepak i rzepik w tonach	242073	278896	233431	83,7
Warzywa ogółem w tonach	5078	8553	5352	62,6
Owoce ogółem w tonach	14550	14865	7584	51,0
Żywiec rzeźny ^a w tonach	91672	90860	103145	113,5
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	5781	5345	6177	115,6
cielęta	120	116	88	75,9
trzoda chlewna	30751	28670	35086	122,4
drób ogółem	55010	56704	61781	109,0
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w tonach	65595	64935	73906	113,8
Mleko krowie w tys. litrów	83040	77400	75781	97,9

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej.

Tabl. 5.1 Skup ważniejszych produktów rolnych (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2009=100
Z liczby ogółem – gospodarstwa indywidualne				
Zboża ogółem w tonach	475455	763749	512479	67,1
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	463134	756129	502977	66,5
pszenica	231363	294464	301132	102,3
żyto	128221	301940	49664	16,4
jęczmień	27612	56593	61498	108,7
owies z mieszankami zbożowymi	32692	23095	20331	88,0
pszenżyto	43246	80037	70352	87,9
zboża podstawowe siewne	600	913	560	61,3
Ziemniaki ogółem w tonach	71275	71442	49617	69,5
Buraki cukrowe w tonach	171829	192269	273233	142,1
Rzepak i rzepik w tonach	113006	107916	141744	131,3
Warzywa ogółem w tonach	7798	6998	4098	58,6
Owoce ogółem w tonach	18871	17041	9017	52,9
Żywiec rzeźny ^a w tonach	157413	141719	156245	110,2
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	10581	6615	7237	109,4
cielęta	67	15	14	93,3
trzoda chlewna	41443	36491	43142	118,2
drób ogółem	105299	98563	105830	107,4
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w tonach	111625	100947	111539	110,5
Mleko krowie w tys. litrów	119622	99108	95216	96,1

^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej cieplej (wbc).

Tabl. 5.2 **Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2009=100
W tysiącach złotych				
OGÓŁEM	1864010	1903225	2008705	105,5
Produkty roślinne	940145	990215	1039007	104,9
w tym:				
zboża	491750	520450	551262	105,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	482174	512423	542267	105,8
ziemniaki	22527	22643	28462	125,7
Produkty zwierzęce	923865	913010	969698	106,2
w tym:				
żywiec rzeźny ^a	684762	700055	720207	102,9
w tym:				
bydło (bez cieląt)	52395	42700	46504	108,9
trzoda chlewna	248039	274969	276822	100,7
drób	382447	380553	395174	103,8
mleko krowie	178394	139204	163653	117,6
Na 1 ha użytków rolnych w zł				
OGÓŁEM	1931	1999	2103	105,2
Produkty roślinne	974	1040	1088	104,6
w tym:				
zboża	509	547	577	105,5
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	499	538	568	105,6
ziemniaki	23	24	30	125,0
Produkty zwierzęce	957	959	1015	105,8
w tym:				
żywiec rzeźny ^a	709	735	754	102,6
w tym:				
bydło (bez cieląt)	54	45	49	108,9
trzoda chlewna	257	289	290	100,3
drób	396	400	414	103,5
mleko krowie	185	146	171	117,1

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej.

Tabl. 5.3 Przekiętne ceny skupu wężniejszych produktůw rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w zł			2009=100
Ogółem				
Zboża ogółem za 1 dt	55,31	41,84	53,41	127,7
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	55,42	41,75	53,16	127,3
pszenica	61,13	49,25	58,39	118,6
żyto	45,46	33,72	43,35	128,6
jęczmień	53,70	40,57	46,99	115,8
owies z mieszankami zbożowymi	49,51	27,19	34,11	125,5
pszenżyto	50,95	36,06	46,05	127,7
zboża podstawowe siewne	77,12	50,13	82,35	164,3
Ziemniaki ogółem za 1 dt	23,94	23,92	24,69	103,2
Żywiec rzeźny – za 1 kg (w wadze żywej)				
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	4,06	4,38	4,65	106,2
trzoda chlewna	4,02	4,67	3,91	83,7
drób ogółem	3,28	3,45	3,30	95,7
Mleko krowie za 100 litrów	110,15	88,25	110,45	125,2
I półrocze				
Zboża ogółem za 1 dt	80,08	47,80	42,41	88,7
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	80,00	47,72	42,31	88,7
pszenica	83,82	52,84	47,58	90,0
żyto	69,93	37,96	33,29	87,7
jęczmień	71,56	43,21	39,02	90,3
owies z mieszankami zbożowymi	61,91	36,81	24,95	67,8
pszenżyto	73,67	43,02	37,43	87,0
zboża podstawowe siewne	133,09	59,41	48,54	81,7
Ziemniaki ogółem za 1 dt	35,31	43,03	46,70	108,5
Żywiec rzeźny – za 1 kg (w wadze żywej)				
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	4,17	4,28	4,49	104,9
trzoda chlewna	3,73	4,74	3,64	76,8
drób ogółem	3,29	3,44	3,20	93,0
Mleko krowie za 100 litrów	121,57	85,67	106,01	123,7

Tabl. 5.3 **Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych** (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	
	w zł			2009=100
II półrocze				
Zboża ogółem za 1 dt	49,31	39,22	58,04	148,0
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	49,45	39,11	57,74	147,6
pszenica	53,46	46,91	62,56	133,4
żyto	42,75	32,60	49,92	153,1
jęczmień	50,68	39,70	49,11	123,7
owies z mieszankami zbożowymi	47,75	24,78	40,17	162,1
pszenżyto	46,11	33,28	50,68	152,3
zboża podstawowe siewne	64,50	47,17	97,62	207,0
Ziemniaki ogółem za 1 dt	21,49	20,01	20,63	103,1
Żywiec rzeźny – za 1 kg (w wadze żywej)				
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	3,93	4,47	4,75	106,3
trzoda chlewna	4,30	4,61	4,20	91,1
drób ogółem	3,27	3,45	3,39	98,3
Mleko krowie za 100 litrów	99,30	90,94	114,70	126,1

Tabl. 5.4 **Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy**

LATA MIESIĄCE	Ziarno zbóż ^a (bez siewnego)			Żywiec rzeźny		Mleko krowie w zł za 1 hl
	razem	w tym		bydło (bez cieląt)	trzoda chlewna	
		pszenica	żyto			
w zł za 1 dt			w zł za 1 kg			
2008 I	77,72	82,65	70,34	4,13	3,64	129,92
II	81,57	85,89	72,27	4,22	3,50	128,11
III	86,20	90,20	74,73	3,95	3,75	130,11
IV	85,64	91,11	71,32	3,97	3,70	118,22
V	80,60	83,72	70,26	4,11	4,05	113,66
VI	74,54	76,03	67,82	4,60	4,37	107,72
VII	61,50	67,59	53,12	4,41	4,40	104,53
VIII	53,14	57,09	45,79	4,53	4,47	103,52
IX	49,21	53,91	40,29	4,85	4,62	102,39

^a Podstawowych konsumpcyjnych i paszowych.

Tabl. 5.4 Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy (cd.)

LATA MIESIĄCE	Ziarno zbóż ^a (bez siewnego)			Żywiec rzeźny		Mleko krowie w zł za 1 hl	
	razem	w tym		bydło (bez cieląt)	trzoda chlewna		
		pszenica	żyto				
w zł za 1 dt			w zł za 1 kg				
2008	X	45,40	48,57	35,72	4,50	4,28	97,32
	XI	45,51	47,88	35,43	4,08	4,30	92,99
	XII	44,11	47,40	34,29	4,21	4,56	88,34
	I–VI	80,00	83,82	69,93	4,17	3,73	121,57
	VII–XII	49,45	53,46	42,75	3,93	4,30	99,30
	I–XII	55,42	61,13	45,46	4,06	4,02	110,15
2009	I	44,59	48,64	38,32	4,25	4,39	85,92
	II	50,86	55,50	38,61	4,07	4,45	81,94
	III	51,45	56,12	38,84	4,29	4,81	88,19
	IV	48,97	54,77	36,52	4,26	4,88	83,98
	V	49,27	55,21	38,69	4,23	4,92	84,09
	VI	51,97	59,41	40,80	4,58	5,11	84,18
	VII	41,21	48,82	35,43	5,01	5,23	83,65
	VIII	39,26	45,49	31,46	4,60	5,02	83,59
	IX	41,01	48,28	26,27	4,63	4,81	86,76
	X	41,51	47,08	27,79	4,52	4,46	89,79
	XI	40,77	46,82	30,61	4,23	4,37	98,50
	XII	41,69	46,59	30,14	4,69	4,22	101,27
	I–VI	47,72	52,84	37,96	4,28	4,74	85,67
	VII–XII	39,11	46,91	32,60	4,47	4,61	90,94
	I–XII	41,75	49,25	33,72	4,38	4,67	88,25
2010	I	42,41	47,92	32,44	4,29	4,12	103,97
	II	42,51	47,84	33,54	4,55	3,82	103,29
	III	41,14	45,81	32,78	4,49	3,95	111,59
	IV	39,61	45,21	34,97	4,51	3,85	104,42
	V	42,22	47,01	36,38	4,28	3,93	103,12
	VI	45,99	50,92	36,18	4,45	4,80	106,53
	VII	45,50	55,69	38,53	4,27	4,49	105,10
	VIII	55,37	61,18	46,37	4,60	4,53	107,95
	IX	58,22	60,92	51,12	4,66	4,32	112,73

^a Podstawowych konsumpcyjnych i paszowych.

Tabl. 5.4 Przecięte ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy (dok.)

LATA MIESIĄCE	Ziarno zbóż ^a (bez siewnego)			Żywiec rzeźny		Mleko krowie w zł za 1 hl
	razem	w tym		bydło (bez cieląt)	trzoda chlewna	
		pszenica	żyto			
w zł za 1 dt			w zł za 1 kg			
2010 X	60,68	63,87	50,55	4,47	4,06	116,02
XI	62,91	66,07	53,48	4,31	3,98	119,89
XII	69,52	71,58	65,92	4,58	4,14	121,54
I–VI	42,31	47,58	33,28	4,49	3,64	106,01
VII–XII	57,74	62,56	49,92	4,75	4,20	114,70
I–XII	53,16	58,39	43,35	4,65	3,91	110,45
2009 = 100						
2010 I	95,1	98,5	84,7	100,9	93,8	121,0
II	83,6	86,2	86,9	111,8	85,8	126,1
III	80,0	81,6	84,4	104,7	82,1	126,5
IV	80,9	82,5	95,8	105,9	78,9	124,3
V	85,7	85,1	94,0	101,2	79,9	122,6
VI	88,5	85,7	88,7	97,2	93,9	126,6
VII	110,4	114,1	108,7	85,2	85,9	125,6
VIII	141,0	134,5	147,4	100,0	90,2	129,1
IX	142,0	126,2	194,6	100,6	89,8	129,9
X	146,2	135,7	181,9	98,9	91,0	129,2
XI	154,3	141,1	174,7	101,9	91,1	121,7
XII	166,8	153,6	218,7	97,7	98,1	120,0
I–VI	88,7	90,0	87,7	104,9	76,8	123,7
VII–XII	147,6	133,4	153,1	106,3	91,1	126,1
I–XII	127,3	118,6	128,6	106,2	83,7	125,2

^a Podstawowych konsumpcyjnych i paszowych.

U w a g a : Ceny miesięczne – wg meldunków; roczne i półroczne – wg sprawozdań.

Tabl. 5.5 Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach ^a

LATA MIESIĄCE	Ziemniopłody – za 1 dt			Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	Żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg
	ziarno zbóż		ziemniaki		
	pszenicy	żyta		w zł	
	2008 I	87,22	64,40	73,22	100,00
II	85,89	66,67	71,66	82,50	3,10
III	77,56	65,83	70,55	78,00	3,23
IV	82,75	66,60	70,61	88,40	3,30
V	90,22	70,00	72,46	100,00	3,40
VI	92,78	68,00	75,63	103,67	3,33
VII	85,00	64,40	122,50	108,00	3,45
VIII	94,29	62,40	101,50	102,50	3,60
IX	81,55	63,00	95,39	114,00	3,57
X	74,00	58,67	87,64	114,00	3,25
XI	71,50	57,17	84,64	114,00	3,25
XII	66,67	55,00	86,14	114,00	3,30
I–VI	86,07	66,92	72,36	92,10	3,27
VII–XII	78,84	60,11	96,30	111,08	3,40
I–XII	82,45	63,51	84,33	101,59	3,34
2009 I	71,67	57,80	87,46	107,00	3,78
II	71,00	59,60	92,61	.	3,40
III	73,13	56,60	90,92	122,50	2,80
IV	75,00	56,40	94,73	122,50	2,90
V	73,13	54,40	96,84	106,67	2,90
VI	69,22	58,00	101,55	120,00	2,90
VII	68,67	58,80	92,38	128,00	3,28
VIII	68,57	53,33	77,76	115,00	.
IX	64,63	47,17	75,80	110,00	.
X	61,50	43,83	73,73	115,00	3,20
XI	61,11	43,60	73,59	107,50	3,18
XII	62,25	49,60	77,38	128,00	3,13

^a Patrz uwagi metodyczne pkt 32, str. 16.

Tabl. 5.5 **Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach^a** (cd.)

LATA MIESIĄCE	Ziemniopłody – za 1 dt			Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	Żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg
	ziarno zbóż		ziemniaki		
	pszenicy	żyta			
	w zł				
2009 I–VI	72,19	57,13	94,02	115,73	3,11
VII–XII	64,46	49,39	78,44	117,25	3,20
I–XII	68,32	53,26	86,23	116,56	3,15
2010 I	60,43	50,00	80,26	.	3,15
II	60,00	50,40	89,36	126,00	3,18
III	59,00	44,80	91,27	128,00	3,00
IV	57,43	45,00	94,31	126,00	3,18
V	56,63	45,60	92,53	110,00	3,13
VI	58,57	44,40	92,52	128,00	3,05
VII	56,88	43,50	144,17	128,00	3,13
VIII	62,50	48,00	125,28	126,00	3,05
IX	76,88	55,83	123,58	126,00	3,05
X	76,67	53,00	113,46	126,00	3,05
XI	73,82	54,00	114,62	126,00	3,00
XII	79,22	57,00	118,14	128,00	2,90
I–VI	58,68	46,70	91,04	123,60	3,12
VII–XII	71,00	51,89	123,21	126,67	3,03
I–XII	64,84	49,29	107,13	125,27	3,07
2009 = 100					
2010 I	84,3	86,5	91,8	x	83,3
II	84,5	84,6	96,5	x	93,5
III	80,7	79,2	100,4	104,5	107,1
IV	76,6	79,8	99,6	102,9	109,7
V	77,4	83,8	95,5	103,1	107,9
VI	84,6	76,6	97,0	106,7	105,2
VII	82,8	74,0	156,1	100,0	95,4
VIII	91,1	90,0	161,1	109,6	x
IX	119,0	118,4	163,0	114,5	x

^a Patrz uwagi metodyczne pkt 32, str.16.

Tabl. 5.5 **Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach^a** (dok.)

LATA MIESIĄCE	Ziemniopłody – za 1 dt			Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	Żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg
	ziarno zbóż		ziemniaki		
	pszenicy	żyta		w zł	
	2009 = 100 (dok.)				
2010 X	124,7	120,9	153,9	109,6	95,3
XI	120,8	123,9	155,8	117,2	94,3
XII	127,3	114,9	152,7	100,0	92,7
I–VI	81,3	81,7	96,8	106,8	100,3
VII–XII	110,1	105,1	157,1	108,0	94,7
I–XII	94,9	92,5	124,2	107,5	97,5

^a Patrz uwagi metodyczne pkt 32, str.16.

Tabl. 5.6 **Relacje cen wybranych produktów rolnych**

OKRESY	Relacje ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen				Relacje cen targowisko- wych do cen skupu	
	1 kg żyta		1 kg ziem- niaków na targowi- skach	1 l mleka krowiego w skupie	pszenicy	żywca wieprzowego
	na targowi- skach	w skupie				
2008 I	5,7	5,2	5,0	2,8	1,1	0,9
II	5,2	4,9	4,9	2,7	1,0	0,9
III	5,7	5,0	5,3	2,9	0,9	0,9
IV	5,5	5,2	5,2	3,1	0,9	0,9
V	5,8	5,8	5,6	3,6	1,1	0,8
VI	6,4	6,4	5,8	4,0	1,2	0,8
VII	6,9	8,3	3,6	4,2	1,3	0,8
VIII	7,2	9,7	4,4	4,3	1,7	0,8
IX	7,3	11,6	4,9	4,5	1,5	0,8
X	7,3	11,9	4,9	4,4	1,5	0,8
XI	7,5	12,3	5,1	4,6	1,5	0,8
XII	8,3	13,4	5,3	5,2	1,4	0,7
2009 I	7,6	11,6	5,0	5,1	1,5	0,9
II	7,4	11,4	4,8	5,4	1,3	0,8

Tabl. 5.6 **Relacje cen wybranych produktów rolnych** (dok.)

OKRESY	Relacje ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen				Relacje cen targowiskowych do cen skupu	
	1 kg żyta		1 kg ziemniaków na targowiskach	1 l mleka krowiego w skupie	pszenicy	żywca wieprzowego
	na targowiskach	w skupie				
2009 III	8,4	12,3	5,3	5,5	1,3	0,6
IV	8,7	13,2	5,1	5,8	1,4	0,6
V	9,1	12,6	5,1	5,9	1,3	0,6
VI	8,8	12,5	5,0	6,1	1,2	0,6
VII	8,9	14,9	5,7	6,2	1,4	0,6
VIII	9,5	16,2	6,4	6,0	1,5	.
IX	10,2	18,5	6,3	5,5	1,4	.
X	10,1	15,9	6,0	5,0	1,3	0,7
XI	9,9	14,1	5,9	4,5	1,3	0,7
XII	8,4	14,1	5,5	4,2	1,3	0,7
2010 I	8,2	12,9	5,2	4,0	1,3	0,8
II	7,6	11,2	4,3	3,7	1,3	0,8
III	8,8	12,0	4,3	3,5	1,3	0,8
IV	8,6	11,0	4,1	3,7	1,3	0,8
V	8,5	10,9	4,2	3,8	1,2	0,8
VI	10,9	13,3	4,8	4,5	1,2	0,6
VII	10,2	11,5	3,1	4,3	1,0	0,7
VIII	9,4	9,8	3,6	4,2	1,0	0,7
IX	7,7	8,5	3,5	3,8	1,3	0,7
X	7,7	8,0	3,6	3,5	1,2	0,8
XI	7,4	7,5	3,5	3,3	1,1	0,8
XII	7,3	6,3	3,5	3,4	1,1	0,7

Tabl. 5.7 **Melioracje użytków rolnych**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010
Użytki rolne zmeliorowane:			
w tysiącach hektarów	405,1	405,0	405,0
grunty orne	267,7	267,7	267,7
w tym:			
zdrenowane	240,9	240,9	241,0
nawadniane	3,6	2,8	2,8
łąki i pastwiska	137,4	137,3	137,4
w tym:			
zdrenowane	35,8	35,7	35,7
nawadniane	38,6	38,6	38,6
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	42,0	42,5	42,4

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabl. 5.8 **Ciągniki rolnicze**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym indywidualne
W sztukach	2008	37592	37084
	2009	37855	37347
	2010 ^a	31703	29581
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2008	25,7	18,0
	2009	25,2	18,2
	2010 ^a	30,1	21,4

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

Tabl. 5.9 **Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Grunty orne			
		ogółem	dobrze (pszenno-buraczane)	średnie (żytnio-ziemniaczane)	słabe (piaszczyste)
Za 1 ha w zł	2008	10082	11787	10659	8200
	2009	11992	13656	12686	10008
	2010	13295	15161	14034	11108

Tabl. 5.9 **Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym** (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Grunty orne			
		ogółem	dobrze (pszenno- -buraczane)	średnie (żytnio- -ziemniaczane)	słabe (piaszczyste)
W przeliczeniu na żyto ^a w dt	2008	158,7	185,6	167,8	129,1
	2009	225,2	256,4	238,2	187,9
	2010	269,7	307,6	284,7	225,4

^a Według średnich rocznych cen na targowiskach.

Tabl. 5.10 **Średnie miesięczne temperatury i sumy opadów atmosferycznych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
Średnie miesięczne temperatury powietrza na wysokości 2 m w stopniach Celsjusza													
2009	-3,3	-0,8	3,1	8,0	12,2	13,3	17,9	17,4	13,4	6,8	5,4	0,2	7,8
2010	-6,5	-2,0	1,1	5,6	9,6	15,4	20,0	16,7	11,2	5,1	4,0	-4,7	6,3
wielolecie (1994-2000)	-0,8	1,4	3,0	8,4	13,1	16,2	17,8	18,1	13,3	9,5	2,9	-0,8	8,5
Minimalne miesięczne temperatury na wysokości 5 cm przy gruncie w stopniach Celsjusza													
2009	-8,6	-3,5	-1,3	-1,0	-1,3	2,2	3,3	4,5	4,4	2,0	1,3	-6,0	-0,3
2010	-9,2	-5,3	-4,8	-1,4	2,9	4,1	8,6	10,8	6,0	-0,6	0,9	-6,6	0,5
wielolecie (1994-2000)	-4,9	-2,8	-2,5	0,3	3,2	6,6	9,0	8,3	5,7	3,4	-1,9	-4,2	1,7
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych w milimetrach													
2009	13,7	44,5	57,6	15,2	90,6	112,3	56,0	33,3	12,3	84,3	43,7	33,2	596,7
2010	44,2	28,5	46,8	14,4	89,6	8,8	94,5	206,7	55,1	33,8	114,4	54,5	791,3
wielolecie (1994-2000)	42,9	46,6	60,3	38,2	52,8	61,6	76,0	56,5	58,4	44,1	43,3	54,0	634,7

Źródło: dane Stacji Doświadczalnej w Barzkowicach.

6. Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2010 r.

Tabl. 6.1 Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2010 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo		
	w liczbach bezwzględnych	Polska=100	miejsce w kraju
Produkcja globalna ^a (ceny stałe 2008 r.) w mln zł	3571,3	4,4	9
Produkcja końcowa ^a (ceny stałe 2008 r.) w mln zł	2834,5	4,7	9
Produkcja towarowa ^a (ceny stałe 2008 r.) w mln zł	2725,9	4,9	9
Powierzchnia użytków rolnych według siedziby użytkownika w tys. ha	955,3	6,2	9
Powierzchnia zasiewów w tys. ha	662,0	6,3	7
w tym:			
zboża ogółem	425,9	5,6	9
w tym: pszenica	166,9	7,8	5
żyto	69,5	6,5	5
ziemniaki	15,4	3,8	12
rzepak i rzepik	116,5	12,3	4
buraki cukrowe	12,1	5,9	6
Plony z 1 ha w dt:			
zboża ogółem	43,7	122,8	3
w tym: pszenica	54,4	123,9	2
żyto	33,6	125,4	3
ziemniaki	232	110,0	5
rzepak i rzepik	25,7	108,9	2
buraki cukrowe	459	95,0	11
Zbiory w tys. ton:			
zboża ogółem	1861,0	6,8	6
w tym: pszenica	908,2	9,7	4
żyto	233,5	8,2	13
ziemniaki	357,9	4,2	11
rzepak i rzepik	299,9	13,5	3
buraki cukrowe	555,6	5,6	6

^a Dotyczy roku 2009.

Tabl. 6.1 **Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2010 r.** (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo		
	w liczbach bezwzględnych	Polska=100	miejsce w kraju
Zwierzęta gospodarskie w tys. sztuk:			
bydło (stan w czerwcu)	95,6	1,7	14
w tym krowy	37,6	1,4	15
trzoda chlewna (stan w końcu lipca)	365,4	2,5	11
w tym lochy	38,8	2,8	13
na 100 ha użytków rolnych w sztukach:			
bydło (stan w czerwcu)	10,0	27,1	15
trzoda chlewna (stan w końcu lipca)	38,2	39,8	13
Produkcja ^a :			
żywca rzeźnego ^b w przeliczeniu na mięso (w wbc) w tys. ton	168,9	4,3	9
mleka krowiego w mln litrów	174,3	1,5	14
Produkcja ^a na 1 ha użytków rolnych:			
żywca rzeźnego ^b w przeliczeniu na mięso (w wbc) w kg	180,2	71,6	13
mleka krowiego w litrach	186,0	24,3	15
Skup:			
zbóż ogółem w tys. ton	1032,2	11,0	3
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (w wbc) w tys. ton	144,3	4,6	9
mleka krowiego w mln litrów	148,2	1,7	11
Skup na 1 ha użytków rolnych:			
zbóż ogółem w kg	1101	182,3	3
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (w wbc) w kg	154	75,5	10
mleka krowiego w litrach	158	28,0	11
Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych (NPK) na 1 ha użytków rolnych w kg	123,0	107,2	5
Zużycie wapna nawozowego na 1 ha użytków rolnych w kg	65,9	173,0	3

^a Dotyczy roku 2009. ^b Łącznie z tłuszczami i podrobami; wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński, drobiowy, kozi, króliczy i dziczyzna.